

Desordres greus a Breslau

Breslau, 21. — En aquesta ciutat s'han originat violents aldarulls a causa de l'encariment de la vida. La policia ha hagut d'intervenir-hi i alguns disparats. — Havas.

Breslau, 21. — Els disturbis causats per la carestia de la vida, han estat particularment greus, resultant nombrosos morts, durant la intervenció de la policia.

Ha estat proclamat, en vista d'això, l'estat de siti reforçat, practicant-se molts centenars de detencions. — Havas.

La contesta anglesa es a París

París, 21. — Aquest migdia ha arribat al Quai d'Orsay, la nota anglesa de contesta a les últimes proposicions alemanyes.

Quan el cap del Govern senyor Poincaré estigué assabentat del seu contingut, es posà en relació amb el Govern belga per condeute de les respectives cancelleries, amb l'objecte d'estudiar de comú acord, la contesta que correspon donar-li. — Havas.

El comerç alemany

París, 21. — La Cambra de Comerç alemanya ha decidit obrir una informació sobre el comerç alemany amb diferents països, i particularment sobre els fons alemanys col·locats a l'estranger. — Havas.

Mort d'un alemany

Düsseldorf, 21. — Un alemany que penetrà en el camp de tir del campament de Griesheim, amb objecte de robar plom, fou mort per una bala que disparà sobre ell després de donar les intimitacions d'ordenança. — Havas.

Detenció d'un alemany per represalies

Düsseldorf, 21. — El director de les fàbriques Hennesmann, en Wittan, ha estat detingut com a represàlia pels arrestos de súbdits francesos, a Alemanya. — Havas.

Els francesos i les línies de tren ocupades

Düsseldorf, 21. — La via fèrria de Bliat a Prunn (Cassel) ha estat ocupada, sense que es produís incident de cap classe.

Es ve notant un augment molt considerable en el número de viatgers alemanys que utilitzen els trens de l'administració franco-belga, particularment a la línia darrerament ocupada de Essen-Bochum-Dortmund, ciutat especialment el cas de l'estació de Bochum en la qual el número de bitllets despatxats arribava aquests últims temps de 300 a 500 per dia, i que el dia 16 de l'actual despatxà 1359. El número d'arribades del mateix dia va pujar a 1542.

Aquest augment ha d'atribuir-se no solament a l'estèril que va resultant de la resistència pasiva sinó també a l'aplicació de l'ordenança publicada recentment pel general Degoutte, prohibint a les companyies de tramvies inter-urbans l'intensificar el seu tràfic amb relació amb el de l'any anterior en la mateixa època.

Un important material de camions de ferro ha estat incautat en els tallers Rheinmetall, comptant-se entre l'incautat deu locomotores, dotze tenders, i deu vagons-cisternes tot completament nou. — Havas.

Conferència universal sobre telegrafia

Londres, 21. — L'oficina londinenca de la Societat de les Nacions ha aprovat per unanimitat la proposició italiana de convocar en el primer semestre de 1924 una Conferència universal relativa al telègraf i a la telegrafia sense fils.

Dita Oficina es proposa celebrar una nova reunió a l'octubre pròxim, per a examinar més detingudament l'estimada proposició italiana i tractar del concurs que hauria de prestar la Societat de Nacions a la celebració de dita Conferència, en el cas que les negociacions que es porten a terme entre determinats governs haguessin acabat abans del referit mes d'octubre. — Havas.

GRANS DIADES NACIONALISTES

Centre Nacionalista de Santa Coloma de Farnés

Diada patriòtica que tindrà lloc avui, diumenge, amb motiu de l'estrena de la bandera del Centre.

A les tres de la tarda, conferència pública, a càrrec del Diputat a Corts per aquest districte

EN JOAN VENTOSA I CALVELL

qui dissertarà sobre

L'ACTUAL MOMENT POLITIC

Concerts. Sardanes i gran ball de societat. Orquestra «LA PRINCIPAL»

Montcada - Reixach AVUI, DIUMENGE Diada Nacionalista

Audició de Sardanes. Festes populars. Parlaments. Conferència pel diputat electe del districte

EN JOSEP M. TRIAS DE BES

Bulgaria i la Creu Roja dels Soviets

Sofia, 21. — El senyor Joretzki, delegat de la Creu Roja russa en aquesta capital, ha dirigit al ministre de Negocis estrangers bulgar una carta en la qual declara que en virtut d'ordres rebudes de Moscou, dona per terminada la seva missió relativa a la repatriació dels refugiats russos a Bulgària i que sortirà del territori bulgarès durant els primers dies del mes d'agost pròxim, amb tot el personal que forma la delegació.

Aquesta decisió de la Creu Roja russa és motivada pel fet que des de fa algun temps la delegació topa amb obstacles sistemàtics en l'execució de la missió que li ha estat confiada, fins al punt que alguns dels seus membres que es troben en diferents províncies han estat objecte de persecucions i fins arrestats i maltractats.

La referida carta del senyor Joretzki termina declarant que en aquestes condicions tota tasca ulterior de la delegació resulta absolutament impossible.

El ministre de Negocis estrangers ha contestat a la dita carta declarant que el Govern bulgarès, lluny de voler impedir la missió humanitària de que està encarregat el representant de la Creu Roja russa, està disposat a fer tot el que li sigui possible per al millor èxit d'aquesta missió.

Afegeix que el Gabinet bulgarès creu que la qüestió de la repatriació dels russos que es troben a Bulgària hauria de relacionar-se amb el retorn dels milers de búlgars que des de fa alguns anys estan detinguts a Rússia, malgrat de les gestions fetes pel Govern de Sofia per a donar una prompta i justa solució a aquest assumpte.

La sola condició que el Govern bulgarès imposa és la de que la missió de la Creu Roja russa conservi exclusivament el seu caràcter humanitari i que els seus components s'abstinguin en absolut de tot acte d'ingerència en els assumptes interiors de Bulgària. — Havas.

De Societat

Ha retornat de París i Londres el nostre distingit amic don Eusebi Bona i Puig, catedràtic de l'Escola d'Arquitectes d'aquesta ciutat.

FIVE

Homenatge a Mossèn Rexach

A SANTA CRISTINA D'ARO

Continuant les diverses manifestacions d'homenatge popular, obert durant tot el present any, al benemèrit mestre de minyons del segle XVIII, mossèn Baldri Rexach, s'ha constituït en el poble de Santa Cristina d'Aro, en el terme de la qual va néixer, un comitè amb l'objecte de realitzar unes festes a l'esmentada població, les quals tindran lloc el dia 25.

Aquest Comitè el formen les representacions següents: Ajuntament, Jutjat, reverends senyors rectors, delegació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Centre Popular Recreatiu, Casino de la Unió Cristiana, Escoles oficials, mutualitats escolars, Gremi de la Mare de Déu dels Dolors, Sometent.

Es, doncs, tot el poble, són totes les representacions, de tots els estaments que s'uneixen per a fer l'homenatge a l'autor de «Instruccions per a l'ensenyança de minyons».

A la plaça principal de la vila, a la qual s'ha posat una làpida a honor de l'il·lustre pedagog, hi haurà parlaments, manifestacions cíviques, estrena d'un himne, cobles de sardanes. Tot fa preveure que una gran gentada es reunirà allí per associar-se a tan digne homenatge.

Tota aquesta organització parla ben alt en favor de la cultura de Santa Cristina d'Aro.

El projecte de tinença d'armes

L'actitud dels socialistes

Madrid, 21, 11'15 nit

A mitja tarda ha visitat el senyor Besteiro al despatx de ministres al de la Governació, per a notificar-li que els socialistes seguien col·locats en la mateixa actitud en que estan ahir en terminar la sessió, i com que ells són completament oposats a l'aprovació del projecte de llei sobre armes curtes i tenien descomptat que no podran evitar la seva aprovació, per aclarir camps exigiran el «quorum» per a l'aprovació definitiva.

Cas que en el dictamen de comissió mixta hi hagi alguna modificació, també demanaran el «quorum» perquè sigui aprovat, però de no haver-hi cap modificació no ho demanaran, puix llur desig no és causar molesties als diputats amb repetides votacions.

llesties als diputats amb repetides votacions.

El ministre de la Governació ha confirmat després la notícia anterior, mostrant-se contrari per l'actitud dels socialistes.

Quan ha arribat al Congrés el cap del Govern, el ministre de la Governació li ha donat compte de la conversa que havia tingut amb el senyor Besteiro.

Sens dubte el marqués d'Alfuce-mas ha donat oïres al due d'Almodovar, i aquest s'ha dedicat, des d'aquell moment, a realitzar les gestions necessàries per a reunir el nombre de diputats suficients per al «quorum».

Es confia que amb l'activitat amb que s'han començat aquests treballs donaran per resultat que aquesta tarda mateix pugui portar-se a cap la votació del projecte sobre tinença d'armes curtes.

Fet el recompte, i en vista que no hi havia suficient nombre de diputats, a les sis de la tarda s'han cursat telegrams per la Presidència i Governació a tots els diputats que no es troben a Madrid perquè surtin en el primer tren, amb l'objecte que en la sessió de demà es pugui reunir el nombre suficient per al «quorum».

Explosió al Metropolità

Ahir a la tarda hi va haver una explosió a les obres del Metropolità, que va causar molta alarma, però no va fer mal a ningú.

Al tram del cantó de dalt de la Rambla de Canaletes, es veu que, per efecte dels treballs, va comunicar algun cable de l'electricitat amb la cantonada de gas i va determinar l'explosió.

Hi van acudir els treballadors i van veure que no havia pres mal ningú.

IV Aplec de Joventut

Havent publicat una revista setmanal d'aquesta ciutat molt llegida per elements concurrents a l'Aplec, una nota donant la data de celebració en forma equivocada, s'adverteix que aquest tindrà lloc dimecres vinent, festivitat de Sant Jaume.

Darrerament s'han rebut les adhesions del Foment de la Sardana d'aquesta ciutat, i del Foment Sardanic Andreuenc, les quals entitats, demés, han acordat suspendre les audicions aquell dia, i concórrer a la festa.

Assassinat de Pancho Villa

Chihuahua, 21. — El general Pancho Villa ha estat assassinat pel seu secretari. Aquest ho ha estat per un partidari de Villa.

L'origen del conflicte que ha donat mort a Villa i al seu secretari és el descontent dels treballadors per no haver-los estat abonats els salaris convinguts.

Després d'aquest dos assassinats, es produí una collisió entre els partidaris d'ambdós bandols, resultant un centenar de morts i ferits. — Havas.

Mèxic, 21. — Segons notícies d'origen oficial s'anuncia que el general Pancho Villa, el seu secretari i tres individus que els escortaven, han estat assassinats en una emboscada que els tramaren als voltants de Parí.

Resulta, doncs, inexacta la informació que ha circulat, segons la qual Pancho Villa havia estat assassinat pel seu secretari, i aquest ho havia estat a la vegada per un partidari d'aquell. — Havas.

Mèxic, 21. — El president Obregon ha ordenat que quan se celebren les honres fúnebres pel difunt general Villa, se li tributin els honors militars. — Havas.

Han sortit ja els programes de l'Aplec, que seran facilitats a les persones que en demanin, a l'estatge de l'entitat organitzadora, carrer de Duran i Bas, 9, els vespres, de set a nou de la nit.

Pel que toca a la Comunitat general que se celebrarà a l'ermita, convé tenir present que els qui tinguin intenció de compareixer han de venir-hi completats de confessió, puix a l'ermita no s'hi administraran confessions.

Als socis de Joventut Cultural Popular se'ls recomana que ostentin el distintiu de l'entitat.

Els encarregats de la cantina de l'ermita preguen als concurrents que hagin d'encarregar-los els dinars que ho facin a primera hora del matí, car així, ultra de resultar-ne més ben servit el públic, s'evitaran les molèsties i confusions d'altres anys produïdes per les aglomeracions de darrera hora.

A les entitats que assistiran oficialment a la festa se'ls prega que en donin nota a la Junta organitzadora quan hi arribin.

Milleres urbanes

El perillongament del carrer de les Corts Catalanes

La Comissió d'Exempla del nostre Ajuntament, que recull amb interès totes les iniciatives encaminades a l'engrandiment de la ciutat, acordà en la seva darrera sessió haver vist amb gran complaença les gestions realitzades per la Cambra Oficial de la Propietat Urbana per al perillongament del carrer de les Corts Catalanes, i després de sentides manifestacions que com a ampliació d'aquelles formularen els vocals propietaris N'Antoni Prim, N'Andreu Gasó i Vidal, es nomenà la Comissió Oficial constituïda pels anomenats senyors, En Víctor Blajer i En Manuel Santamaria, la qual Comissió quedà encarregada de realitzar aquesta important obra d'urbanització.

Per la seva part, el president de la Cambra de la Propietat Urbana, En Joan Pich, ha designat l'ex-tinent d'Alcalde per al Districte X, En Tomàs Burrull, Districte que ve considerablement afectat per al perillongament, i a don Josep Martí i Campmany, perquè cooperin amb els treballs que realitza l'esmentada Comissió, amb l'objecte de realitzar, tan més ràpidament com sigui possible, aquesta gran obra que constituirà una honra per a la Comissió i per a l'Ajuntament de Barcelona.

DON FERNANDO BAYÉS I SUGRAÑES

morí cristianament el dia 15 del corrent

(A. O. S.)

La seva desconsolada família recorda als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, i els agrairan l'assistència als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran demà, dilluns, a la Capella de la Casa Provincial de Caritat, a les deu del matí

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

La Societat Mútua de Segurs contra Incendis DE BARCELONA

HA TRASLLADAT EL SEU DOMICILI SOCIAL AL
Passeig de Gràcia, núm. 86, pral.
 essent les hores d'oficina
 de dos quarts de 10 a 1 i de 4 a 7

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambles de Canaletes, 2-4
 BARCELONA

**Queda oberta la negociació dels cupons
 corresponents als següents valors**

(mentre el seu líquid import ens sigui conegut)

Energia Elèctrica de Catalunya.	5 per cent
Societat General d'Aigües de Barcelona.	6 >
Bons Catalana de Gas.	6 >
Ferrocarrils Andalusos.	3 >
Ferrocarrils de Sarrià.	6 >
Lleyda a Reus.	3 >
Osques.	4 >
Ferrocarrils de Catalunya.	6 >
Port de Sevilla.	5 >
Alts Forns d'Andalusia.	6 >
Asfalts i Portland «Asland».	7 >
Acers Sant Martí.	7 >
Banc Hipotecari d'Espanya.	6 >

I ALTRES CUPONS

venciment 1.º d'agost pròxim

Negociem igualment els següents cupons
 Obligacions del Tresor al 4 1/2 i al 5 per 100
venciment 4 d'agost pròxim

DEUTE AMORTITZABLE 5 per 100
venciment 15 d'agost pròxim

CÈDULES ARGENTINES, sèrie L
venciment 1.º de setembre pròxim

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**
 Apartat de Correus núm. 1 4530 A.
 Telèfons números. 4531 A. 4532 A.
SUCURSAL A MADRID
 Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

La Doctora Quadras Bordes

Metgessa especialista en malalties de la Dona

Participa a la seva clientela que durant l'istiu l'hora de consulta serà de dos quarts de quatre a cinc.

CARRER DE SANTA ANNA, 37, PRAL. - TELEFON 2998 A

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Les selectes xocolates elaborades pels
Monjos de Montserrat

es ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de **JOSEP BIGORRE**, carrer de la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Hipofosfits Sant Jordi reforen, fan gana i sang nova
 De venda: Farmàcies i Centres d'específics

G. ALOMAR VIES URINÀRIES. Arribat de Mallorca ha tornat a ferse càrrec del seu despatx.
 Aribau, 5, de 12 a 2 i de 4 a 6. Econòmica: UNIO, 20. De 7 a 9.

La Cartuja de Sevilla

Cristall - Pisa - Porcellana

Participa a la seva distingida clientela i al públic en general que, per desbaràs forçós del local carrer **Fernando, xamfrà P. S. Jaume**, està a punt d'obrir el seu nou establiment **Rambles Catalunya, 13**

Vida religiosa

Avui: Santa Maria Magdalena, penitent, i Sant Teòfil, màrtir. — Demà: Sant Llibori, bisbe i Santes Primitiva i Ròmul, verges.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Santa Madrona. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Dominica IX després de Pentecostès, color morat. La de demà: Sant Apol·linari, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Consol, a Sant Agustí, privilegiada. — Demà, Nostra Dona de l'Estrella, a Santa Anna.

Adoració Nocturna: Avui, Torn del Puríssim Cor de Maria. — Demà, Torn de Sant Pasqual Bailon, a la parroquial de Sant Josep de Gràcia.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Maria Mare de les Ànimes, a la mateixa capella.

Bisbat

— El cardenal arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer, ha nomenat vicari de la parroquia de Sant Francesc d'aquella ciutat a don Josep Mur, i de la parroquia de Morell el doctor don Ramon Fontana.

— Ha estat portat a aquesta ciutat el doctor de la Metropolitana de Tarragona, doctor don Llorenç Virgili, amb l'objecte de practicar-li una delicada operació.

— Han sortit: cap a Collsabadell el rector de Sant Pere de les Puelles don Salvador Muiol, i per a Vilaforga l'ecònom de Sant Josep de Gràcia, don Angel Rovira.

— Ha estat elegit Prior del Convent de Dominics de Barcelona el P. Narcís Zalazar, O. P.

— En aquesta Secretaria de Cambra i Govern s'han rebut de don J. B. 500 pessetes destinades als nois famolencs de Rússia.

— Al Col·legi Màxim de Sarrià ha mort el virtuós jesuïta P. Lluís Baylina.

— El bisbe de Vich, doctor Muñoz, és a Manresa per a presidir unes festes religioses que se celebraran als temples d'aquella ciutat.

— Al convent dels Pares Paülis de Bellpuig tindran lloc dues tantes d'exercicis espirituals per a senyors sacerdots.

La primera tanda començarà el dia 8 del propiament més d'octubre, i la segona el dia 15 del referit mes.

— El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» del Bisbat d'Urgell, publica el següent sumari:

Jubileu de la Porciúncula. — Nomenaments. — S. Congregació del Sant Ofici: es condemnaran algunes obres. — Provisió d'un benefici amb càrrec d'organista. — Lliga contra la blasfèmia. — Exercicis espirituals.

— El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» de Solsona, publica el següent sumari:

De urbana musical sacrae altioris schola pontificia constablienda, pàgina 213. — L'obra dels exercicis parroquials a Cervera, pàgina 127. — Socorsos mutus, pàgina 224. — Nomenaments, pàgina 224. — Misses a favor del Seminari en el segon trimestre, pàgina 225.

— El bisbe d'Urgell, doctor Guitart, ha fet els següents nomenaments: Don Miquel Lladós, V. de Bellver de Cerdanya; don Joan Alavedra, E. de Caberes;

don Ramon Codina, V. de Celliay; don Josep Colell, E. de Tor; don Miquel Vidal i Nuron, E. de Burch; don Ramon Moliné, V. de Plandogau; don Joan Solanes, V. de Torrech; don Manuel Cabocera, V. d'Ossó; don Ramon Gimó, V. M. d'Albesa; llicenciat don Francesc Roca, E. de Figuerosa; don Antoni Areny, V. professor de Viella; don Mateu Baraut, E. de Bausén; don Juli Saurat, V. professor d'Estany d'Aneó; don Jacint Farré, V. de Montgarri; don Josep Codina, V. de Puigcervà; don Cassimir Torrens, V. d'Amet de Lladros; don Enric Jordana, V. de Peralta de la Sal; don Aleix Ros, V. de Tornafort; don Pasqual Aragués, V. de Puigcerver; don Lluís Mallol, V. M. de Menarguens; don Rosend Sala, V. de Llorens; don Andreu Patxí, V. de Llívia; don Fèlix Borrell, V. de Gurb; don Ferran Santenach, E. de Guils del Cantó; don Odón Campi, V. M. de Canillo; don Jacint Cortés, E. de Canillo; don Antoni Vilatino, V. de Baell; don Francesc Blasi, V. M. de Vilanova de Meià; don Enric Guitart, L. professor de Sort.

— S'han donat per acabades les obres de ornamentació de la capella de Sant Ignasi que hi ha al carrer de Sobrerroca, de Manresa.

— El senyor Bisbe de Solsona ha fet els següents nomenaments:

Don Joan Casas Gené, coadjutor de Figols; doctor don Jaume Barri Muntada, coadjutor de Siaker; doctor don Josep Rotllant Armentou, coadjutor de La Coromina; don Joan Tor Subirà, tinent de Santellatge; don Ramon Santalucia Riú, ecònom de Cambrils; don Josep Benmarit Ballaró, capellà i mestre de la Colònia Valls; don Jaume Eneas Nibó, coadjutor supernumerari de Sant Llorenç prop Bagà; don Josep Boixader Serra, regent de Cellers.

Certamen Literari organitzat pel Foment de Cultura Femenina

CARTELL

Premi d'Honor i Cortesia, ofert per la Molt Il·lustre Junta de Govern: 500 pessetes. A la millor poesia amorosa.

Premi de Fe: 250 pessetes. A la millor poesia de caient religiós.

Premi de Pàtria: 500 pessetes. A la millor poesia de caient patriòtic.

Premis extraordinaris

500 pessetes. A la millor obra de treball.

100 pessetes. A la millor poesia de tema lliure.
 100 pessetes. A la millor novel·la de costums catalans.
 50 pessetes. A la millor prosa de tema lliure que no excedeixi de cinc quartilles.
 50 pessetes. A la millor oda a Catalunya.
 50 pessetes. Al millor conte per infants.
 Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
 Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
 Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
 Objecte d'Art. A la millor poesia que gloriï «La Bandera Barrada».
 100 pessetes. A la millor comèdia en vers.
 100 pessetes. A la millor comèdia en prosa.
 100 pessetes. Al millor sainet en un acte.
 100 pessetes. Al millor aplac de poesia amorosa.
 100 pessetes. Ofert per l'Excm. senyor marquessa d'Udefont, al millor aplac de Sonets amorosos.
 50 pessetes. A la millor poesia que enlaïci la «premsa catalana».
 50 pessetes. A la millor poesia de tema lliure.
 Objecte d'Art. A la millor poesia que enlaïci la Sardana.
 Objecte d'Art. A la millor composició, vers o prosa, que gloriï la dona catalana.
 Objecte d'Art. A la millor poesia de tema lliure.
 100 pessetes. A la millor obra de referència històrica.

Advertències

Es condició indispensable que tots els treballs vagin escrits en català, i a ésser possible a màquina.

Tots els premis aniran acompanyats del corresponent diploma.

Cada premi anirà precedit de dos o més accessos justificats amb certificats.

Dels treballs remesos l'entitat organitzadora es reserva el dret de publicar-los all on vulgui, tant els premiat com no.

Tots els treballs han d'anar acompanyats d'un sobre tancat que contingui clarament els noms i adreça de l'autor, a més d'un cupó que haurà de retallar-se de la revista literària «Flames Noves».

Tots els treballs s'hauran de remetre personalment, o amb el franquig d'impressos, a la direcció general de l'Associació d'Autors de la ploma amb una nota al sobre que digui: «Per al Certamen del Foment de Cultura Femenina», Tallers, 6a, tercer.

El termini d'admissió acabarà el dia 25 del vinent agost.

El veredicté es farà solament públic per mitjà de LA VEU DE CATALUNYA i de la Revista Literària «Flames Noves».

Formen part del Jurat Qualificador Excm. Carles Sanahuja, President; Excm. senyor marquessa d'Udefont, Vidua de Sant Roman, Maria de les Neus Rodés, Dolors de Garí, Francesc Santano i Manuel Vallderas, secretari.

El millor consell que com a metge puc donar-li és que prengui **Piramidon «MeisterLucius»** i veurà que aviat se'n van el mal de cap i el mal de corral. També alleugerixen desseguit les dolors neuràlgiques i reumàtiques. Malfits de les imitacions i demani en les farmàcies expressament **Piramidon «MeisterLucius»**. El segell mèdic especial de la casa, la fermança de la legitimitat del producte.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL PARLAMENT PORTUGUÉS

Lisboa, 21. — S'assegura que les sessions legislatives seran prorrogades fins a finals del mes d'agost. — Ha-vas.

CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 21, 2 tarda. Un xic després de dos quarts d'onze del matí s'han reunit a la Presidència els ministres, per a celebrar el Consell.

El duc d'Almodovar ha tornat a desmentir que fos exacte la suposada distinció de tres individus sospitosos a Torrelodones.

El marqués d'Alhucemas ha dit que era inexacta la notícia que s'ha publicat sobre la combinació militar, essent també fals que vagi destinat a l'Àfrica un tinent general.

El ministre de Finances portava al Consell alguns expedients.

Ha anunciat que el dimarts acabaria el Senat la discussió de l'autorització aranzelària.

El de Marina portava un passaport per a l'estranger.

El ministre de la Guerra ha dit que havia llegit als periodics la combinació militar i que havia de pregar als seus amos els periodistes que li facilitessin dades, perquè ell no la coneixia.

El ministre d'Estat ha manifestat que no hi havia res noticiós al seu departament.

El de Foment ha anunciat que sotmetria al Consell un expedient sobre el dragat de la barra de Sevilla.

El Consell ha acabat a tres quarts de dues.

El primer ministre que ha sortit ha estat el senyor Salvatella, qui ha dit: «Basta».

—Ha estat un Consell essencialment administratiu.

El ministre de la Guerra ha dit que en el Consell s'havia aprovat l'ascens del general Sanjurjo i del coronel González Carrasco, cap dels regulars.

El ministre de Marina ha manifestat que s'havia aprovat un passaport perquè vagin a Londres un enginyer amb un tinent de navili, aviador, amb l'objecte de provar uns hidro-aeroplans que s'adquiriran.

El Consell ha despatxat nombrosos expedients administratius.

El ministre de la Guerra i Estat han donat compte de les notícies del Marroc.

—I del pla parlamentari?

—Sí; hem parlat també d'això. Sembla que el Senat vol demanar el quorum, el senyor Echevarri.

—I del Congrés?

—No en sabem res, però a dalt he sentit que potser es podrà acabar avui.

—No hi ha un acord entre el Govern i els socialistes sobre el projecte d'armes curtes?

—Això no; però repeteixo que el Govern creu que avui podrà acabar-se tot.

Quan ha sortit el ministre de Foment ha confirmat que s'havien aprovat tots els expedients, inclos el de dragat del port de Sevilla.

—I del Marroc? — ha preguntat un periodista.

—Sí; els ministres d'Estat i Guerra han donat compte de llurs notícies.

—Bones impressions?

—Bastant bones.

També s'ha parlat de Barcelona, però poc, perquè allí no passa res de particular.

El ministre de la Governació ha manifestat que segons li comunicava el director d'Ordre públic, el succés desmuntat aquest matí al carrer d'Hortales ha tingut caràcter passional.

La nota del Consell diu així:

«El Consell comença les seves deliberacions amb l'acostumat canvi d'impressions respecte el curs dels debats parlamentaris.

«Els ministres d'Estat i Guerra informaren el Consell de les notícies rebudes del Marroc.

«El ministre de Foment donà compte dels treballs realitzats a la vega de Saragossa i a les altres comarques amuntades, així com de les dades sumades, per a sol·licitar el crèdit extraordinari indispensable.

«Es despatxaren diversos expedients, entre ells els següents:

«De Guerra. — Ascens, per mèrits de guerra, del general de brigada don

«Don Manuel González Carrasco, i lo-

«guers de locals per a serveis de guerra a Barcelona, Corunya, Cienfuegos, Castelló i Palència.

«De Marina. — Projecte de real decret sobre percepció de sous de les classes d'infanteria de marina.

«De Finances. — Projecte de llei per a fer front a les despeses d'instal·lació i sosteniment de l'Hospital Espanyol de París.

«Real decret reformant el reglament de la renda d'alcohols i concurs per a la concessió de garanties d'interès a la Societat Espanyola Duncón Circo Wilcox.

«De Governació. — Reparació del cable de Ceuta al Penyal.

«De Foment. — Obres de dragat del canal a la barra, en el riu Guadalquivir.

«Del Treball. — Declarant dissolta la Cambra de Comerç de Plasència.

PERSONAL CONSULAR

La «Gaceta» publica una llista de consols als quals s'ha concedit el «regum exequatur».

A la llista hi ha don Francesc Ponseti i Baños, consol honorari de Xile a Mahó.

LES EXPORTACIONS DEL RHUR

Madrid, 21, 4 1/2 tarda.

Al ministeri d'Estat han facilitat una nota oficiosa dient que l'ambaixador d'Espanya a París ha assenyalat repetidament al ministre d'Estat la conveniència que les persones i entitats que han elevat a l'Alta Comissaria Interalfada dels territoris renans ocupats, instàncies sol·licitant que se'ls concedessin permisos d'exportació de mercaderies autoritzades amb signatures alemanyes abans de la data de l'ocupació del zua del Ruhr designin una persona encarregada de representar-les i realitzar totes les gestions precises referents al servei de llicències.

Aquestes persones s'encarregaran de procedir a l'embarcament de les esmentades mercaderies i realitzar la gestió de tots els requisits que sien necessaris.

El ministre d'Estat ho fa saber als interessats en aquesta qüestió per tal que els sigui possible utilitzar les facilitats que amb aquesta disposició se'ls atorga per a l'exportació més ràpida de les mercaderies, havent d'enviar-se delegats especials a la zona ocupada.

HOMENATGE

A L'IMPRESSOR IBORRA

Aquest matí s'ha celebrat a l'Ajuntament, una sessió a la memòria de l'impressor Iborra.

Ha presidit l'alcalde, senyor Ruiz Giménez, tenint als seus costats el senyor Francesc Rodríguez, representant de la Premsa, i un representant de l'Acadèmia de la Història.

L'alcalde ha pronunciat un discurs enaltint la figura d'Iborra.

El senyor Francesc Rodríguez ha contestat amb un altre discurs, fent història dels progressos de la premsa espanyola.

Ha proposat la creació d'un Museu d'Arts Gràfiques, costejat per l'Ajuntament.

L'alcalde ha acollit la proposta favorablement per a portar-la a la pràctica.

Acabada la sessió, els reunits s'han dirigit al carrer de Nàufes de Arca, on s'ha descobert una làpida a la casa on l'Iborra tingué la seva impremta.

L'alcalde ha pronunciat breus paraules allusives.

Han llegit sonets Machado i Rincón, impresos als tallers de l'Iborra.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica: Real Ordre disposant que s'imprimís a la major brevetat possible el servei extraordinari de vigilància en la frontera francesa en la forma i amb el personal de classes i individus del resguard que proposa la Direcció general de Carabiners.

Real Ordre del ministeri de la Governació, disposant que per a pendre part en els exercicis d'oposició a l'ingrés en el cos d'inspecció provincial de Sanitat hauran de tenir els aspirants més de 25 anys i no excedir de 40.

Una altra, circular, modificant les regles referents a la venda i exportació a l'estranger d'armes de foc.

Avís d'Estat, participant que la Somàlia Italiana i la República de Li-

tuània s'han unit a la Unió Telegràfica Internacional.

L'ACTITUD DELS SOCIALISTES

Madrid, 21, 5 1/2 tarda.

El diputat socialista senyor Bestard ha manifestat aquesta tarda als passadissos del Congrés que els socialistes demanaran el «quorum» per a la votació del projecte sobre tinença d'armes i per a l'aprovació del dictamen de la comissió mixta, si el projecte sofreix alguna modificació.

El president del Congrés es mostra a aquesta tarda, a primera hora, esperant, creient que avui acabarà la discussió del projecte de tinença d'armes.

El dia 20, — deia — sancionará el Rei les lleis aprovades i el mateix dia sortirà cap a Astúries, per tal de començar la temporada estival.

En ésser conegut el projecte dels socialistes, ha causat gran descontent en el Govern.

CONGRES

Madrid, 21, 4 1/2 tarda.

Sobre la sessió a les 3 1/2, sota la presidència del senyor Alvarez.

Al banc blau, els ministres de Foment, Instrucció pública i Gràcia i Justícia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

El senyor CERVANTES (don Xavier) demana que es dicti una Real ordre perquè es reunixi el ple del Consell d'Estat en sessió extraordinària amb l'objecte que urgentment informi sobre la petició de crèdits per acudir en socors dels damnificats per les últimes tempestes.

Demana també que s'activin els treballs perquè es celebri la subhasta del ferrocarril de Terol a Alcaniz, i per últim fa altra vegada al ministre de Gràcia i Justícia sol·licitant una inspecció per Alcaniz i altres mesures relacionades amb l'administració de justícia.

El ministre de FOMENT li contesta oferint fer el que pugui.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA també diu que en el que sigui possible se l'atendrà.

La Mesa ofereix traslladar al ministre de Finances al prec relacionat amb el ple del Consell d'Estat.

El senyor CERVANTES dona les gràcies.

Madrid, 21, 5 1/2 tarda.

El senyor CORUJO es queixa del desastre estat en què es troben els serveis de ferrocarrils a les línies de Sevilla a Màlaga i de Zafra a Huelva, puix no passa la velocitat dels trens de 20 quilòmetres per hora i el material és deficientíssim.

Demana que es canviï el quadro de marxa de l'irònicament anomenat tren ràpid de Madrid a Badajoz, puix es perden moltes hores en el trajecte.

El senyor MOROTE s'ocupa de l'atur forçós en què es troben els obrers del dic de Matagorda.

Fa 15 dies que hi ha a Madrid comissions de Cádiz i Puerto Real, obrers en atur forçós, recurrent els ministeris amb els representants a Cortes per la província en demanda que se'ls faciliti treball.

L'únic que ha prestat atenció a aquestes reclamacions ha estat el ministre de Foment.

En 1916 cessaren els treballs a la Constructora Naval, pel mal estat de la marina mercant, però en 1921 es restabliren les primes a la construcció.

Aquest Govern es troba amb un expedient de revisió de primes, i per la llei de pressupostos estava obligat a presentar un projecte de protecció a la indústria naval.

En diverses ocasions s'ha requerit el Govern perquè prestés atenció al problema i s'ha deixat arribar el cas que es tanquessin les drassanes de Matagorda, quedant sense treball 4.000 obrers.

El Govern no s'excusa de resoldre per la complexitat del problema i les empreses s'escuden amb el Govern que no les auxilia, però a l'obrer res d'això li interessa; ço que li interessa és que no el prenguin com a camp de lluita.

El Govern ha d'obligar les empreses a complir amb llur deure i veure si li convé plegar-se de braços, esperant que la desesperació dels fa-

molencs esclati i haver de dominar-la per la violència.

Deixa indistint l'assumpte perquè el Parlament el conegui i perquè les seves derivacions no sorprenguin a ningú el dia que es presentin, si no es posa immediat remei al mal.

El senyor LAZAGA s'adhereix al prec del senyor Morote i pregunta fins quan durarà l'abandó en què els Governs tenen la província de Cádiz.

La factoria de Matagorda representa una indústria íntimament relacionada amb la defensa nacional.

Adverteix que es tracta d'obres especialitzats, molt competents en el treball i si se'ls abandona hauran d'emigrar, cosa que ha d'impedir-se.

Diu que el ministre de Marina ha fet algunes ofertes de construcció de vaixells i el cap del Govern manifestà que donaria un «balon» d'origen perquè seguis vivint la indústria, però això no és prou, perquè el malalt s'està morint i necessita remeis heroics.

Demana que el Govern faci al Parlament una declaració que pugui portar la tranquil·litat als milers d'obres parats a la factoria de Matagorda.

El ministre de FOMENT es congratula que aquesta qüestió s'hagi plantejat al Parlament, car és de tal magnitud que no cap als límits del seu despatx.

Diu que tot el Govern atén com és degut la comissió gaditana.

Declarà que el Govern ha acordat ja que continuïn les obres del transatlàntic «Magallanes».

Després, com a ponent en el Consell de ministres d'aquest assumpte, que tant afecta a la riquesa nacional, es compromet a resoldre el problema aviat.

Ultra al «Magallanes», es construirà pel ministeri de Marina un vapor tanqer per a la conducció del petroli.

Es un absurd pensar que el Govern pugui associar-se a la tasca destructora dels nostres arsenals que són font de riquesa. Per consegüent, estan mancades de fonament totes aquestes insinuacions que s'han fet de desconsideració en alguns ministeris a les comissions gaditanes.

Madrid, 21, 6 1/2 tarda.

Els senyors MOROTE i LAZAGA rectifiquen breument.

El ministre de FOMENT també rectifica.

El senyor DE LOS RIOS s'ocupa de les dificultats que les famílies modestes tenen per a donar educació i cultura a llurs fills, puix per l'escassetat de recursos es veuen impossibilitats de portar-los als centres d'ensenyament i Universitat.

Alguna cosa, encara que poc, s'ha fet en l'ensenyament primari, amb les cantines i guarda robes escolars; però en l'ensenyament superior no s'ha fet res aquí, mentre que a l'estranger s'ha resolt ja el problema pel sistema de les beques.

Aquí, l'establiment de beques podria costar a l'Estat cinc milions de pessetes, per al deu per cent de la població escolar. Es podria, de moment, assignar 1.000 pessetes a la beca universitària i 750 a la de segona ensenyança.

Es permet tenir alguna esperança perquè el senyor Salvatella ha tingut iniciatives personals en aquesta qüestió de les beques.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA li contesta.

Diu que ha estat sempre partidari de les beques. No obstant l'ha escollit el temor que aquestes poguessin ser un estímul per a portar a la vida universitària nombrosos joves que no reuneixen condicions, restant-se així membres a altres activitats necessàries per a la vida nacional.

Per això seria preferible cercar un règim dins del qual es pogués obviar això: un sistema que no consistís en tanta per cent de matricules. Però, en principi, està d'acord amb el diputat socialista.

Així, doncs, està disposat a escoltar el parer de totes les persones competents en la matèria i creu que en la confecció del pressupost l'acompanyarà la sort per a convèncer els seus companys el de Finances i restants ministres per a portar a cap aquesta obra, puix té la creença que quan un ministre no pot desenvolupar el seu pensament està de més en el càrrec.

El senyor DE LOS RIOS, en rectificar, celebra les manifestacions del ministre i li diu que en confeccionar els pressupostos no oblidarà la situació en què es troben els mestres, que avui cobren menys que un guàrdia municipal. Així, es dona el cas que els joves fugin cada dia més de seguir la carrera del Magisteri, puix amb molta menys preparació en altres carreres de l'Estat es podrien obtenir més beneficis.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA també rectifica.

Madrid, 21, 9 1/2 nit.

El senyor ORTEGA GASSET s'ocupa de les dificultats amb que topen els espanyols residents en les nacions americanes per a complir els seus deures militars.

Protesta que a aquestes compatriotes se'ls doni les mateixes condicions que als que viuen a la Península, puix així no és possible que compleixin els preceptes legals.

Demana que en reformar-se la llei de Reclutament, es tingui això present, amb l'objecte que es posin les coses de manera que els nombrosos emigrants espanyols que són a Amèrica puguin fer compatibles aquestes obligacions patriòtiques amb la necessitat d'atendre a llur sosteniment i a les seves famílies.

També s'adhereix als precs que altres diputats han formulat en tardes anteriors per què el Govern resolgui definitivament la situació dels empleats subalterns de l'Estat.

El senyor BENCOMO recorda que avui és el segon aniversari de la catàstrofe d'Annual i dedica un sentit record a les víctimes.

Després demana diverses millores de caràcter econòmic per a un districte de Canàries.

El senyor CANOVAS DEL CASTILLO utilitza el recurs reglamentari d'aportar una proposició no de llei per a sol·licitar que el Govern doni mesures urgents per què els treballs d'avenç cadastral es regelin per normes de justícia.

Després d'un breu i raonat discurs, en el qual exposa els seus desigs, retira la proposició.

Ordre del dia

S'aprova el dictamen sobre el projecte de llei exceptuant de la prescripció o caducitat els interessos del Deute públic de l'Estat, de les Diputacions i els Ajuntaments vençuts des de l'any 1914 a 1918, ambdós inclosius, i devengats pels títols pertanyents a subdits estrangers domiciliats en els països belligerants i llurs limítrofes que per causa de la guerra no pogueren presentar-se al cobrament dintre del termini legal.

Continua discutint-se el dictamen sobre el projecte de llei de tinença i us d'armes.

El senyor USERA BUGALLAL defensa un vot particular a l'article primer, però el que en realitat fa és recollir les al·lusions que ahir feu el senyor Besteiro sobre el partit conservador.

Després de breus paraules retira el vot particular.

El comte de SANTA ENGRACIA, de la Comissió, dona les gràcies.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA intervé i elogia la tasca de la Comissió.

Diu que el Govern està disposat a anar a l'obra renovadora que està anunciada en el Missatge de la Corona, i es dol que aquí s'hagi dit que la única mostra de la seva intervenció en el problema social sigui aquest projecte de llei que es discuteix. Ni és el primer pas ni cap pas per arribar a la solució del problema social; és sencillament una mesura preventiva, un calmant, per a un mal que pot comprometre la salut del cos nacional.

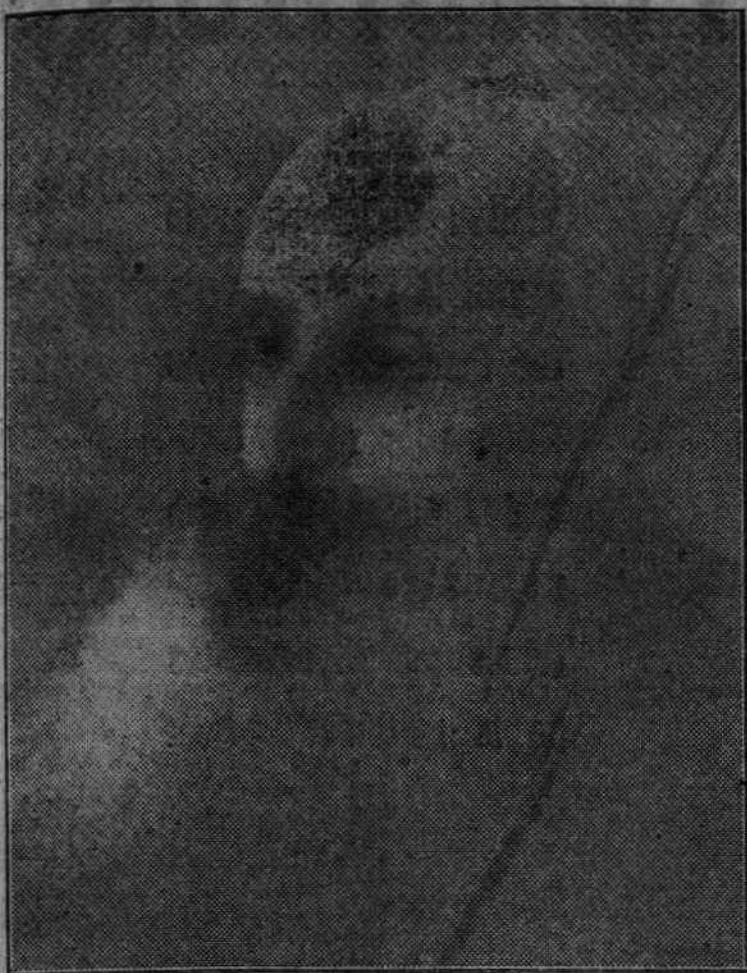
Entona un himne a l'esperit lliberal i l'amor a la justícia, afirmant que el Govern vol viure dintre de la llei, que és igual per a tots, per a deduir que no es pot dubtar de l'esperit lliberal d'aquest Govern perquè hagi presentat aquest projecte de llei de tan clara contextura i recta finalitat.

El que pugui o no aplicar-se amb justícia, no té res que veure amb la llei i atany a la flaqueza humana. (Molt bé a la majoria.)

La Comissió admet una esmena a l'article primer en el sentit de considerar delicta la tinença d'armes cor-

De Portugal estant

La mort d'En Guerra Junqueiro

Ultim retrat de Guerra Junqueiro

Portugal està de dol! Guerra Junqueiro, el formidable poeta, ha expirat a trenc d'alba, quan les primeres clarors del dia alboraven l'espai. Ha sucumbit víctima d'una broncopneumonia, no mostrant el més petit símptoma de sofriment, conservant-se serè, fins a l'última hora, sense desfer-se cap de les línies del seu rostre admirable. Les últimes paraules del famós líric han estat vulgars, catalanes, i plenes d'humilitat. Se sap que ha mort religiosament, i, si no ha estat sagramental, és perquè mai no havia tingut aquest desig.

Vingut unes setmanes a Lisboa, s'acabava a casa del gendre doctor Mesquita de Carvalho, on, sentint-se feia uns dies indisposat, es va veure obligat a fer lit.

Delicat de salut com era, les seves malalties, als 73 anys, no han pogut resistir tots els treballs, totes les atencions i tots els esforços emprats per la ciència. L'eminent doctor Moreira Junior, assistent del Geni, i el doctor Mello Brenier, vista la gravetat del pacient, ja havien perdut tota esperança.

La trista nova s'escampa com espèritada arran de la capital, i a mesura que el poble anava assabentant-se'n, per tots els rostres es dibuixava un sentiment, una recança de gran cosa perduda. Tot el país plora el poeta.

L'Idol, el Geni, ha desaparegut del món dels vius, però l'obra queda, i amb ell viurà a través dels anys i dels segles, cada dia més bella i més lluminosa.

Abilí Guerra Junqueiro va néixer a Freixo Espada-a-Cinta (Tras os Montes), el dia 17 de setembre de l'any 1850, fill d'un acabalat agricultor i negociant de nom, José Antonio Junqueiro Junior, i de Na Agna Guerra, la qual va morir quan tot just el poeta tenia tres anys.

Ja el primer llibre que va escriure revela la seva precocitat poètica. «Duas paginas dos catorze anos», «Duas paginas dos catorze anos», una dròzena i mitja de quartilles senzilles, publicades l'any 1864. Dos anys més tard, donà a llum un poema romàntic, titulat «Mística Nupcia», que ja descobria el poeta i la seva orientació filosòfica. Havent estudiat «preparatius» a Porto, Junqueiro féu cap a Coimbra, on es formà en Dret, publicant després «Vozes sem eco» i «Baptismo de amor». Ensenyava col·laborava en el diari «Folha», que dirigia el malaganyat poeta João Penha. Una vegada format, exercí els càrrecs de secretari general dels governs civils d'Angra do Heroísmo, a Viana do Castelo, i l'any 1870 fou elegit diputat per Macedo de Cavaleiros. Per aquesta època, el gran líric era monàrquic, i estava afiliat al partit progressista. Aquesta seva actitud, va explicar-la més tard l'any 1910, i en un article oblidat que va publicar a

la «Patria», de Porto, titulat «A execução de uma quadrilha». Entre altres coses, deia: «Jo era monàrquic, no per ideal, ni per sentiment, sinó perquè una forma de govern més elevada i democràtica no s'ajustava encara a les circumstàncies del país.»

Proclamada la República, fou elegit diputat per les Constituints, no arribant a posicionar-se del carrer. Després exercí de ministre de Portugal a Berna. Quan es va tractar de la qüestió dels colors de la bandera nacional que mogué tant de rebombori, Junqueiro presentà, defensant-lo encarnissadament, un projecte de colors, blau i blanc, que fou exposat a la Societat de Geografia. Obtingué vots, algunes vegades, per a la presidència de la República, refusant sempre l'anar en candidatura. Es va interessar vivament per la política del general Pimenta de Castro, del qual era amic personal.

Guerra Junqueiro era un gran col·leccionador d'obres d'art, i l'apassionaven extraordinàriament les porcel·lanes antigues. Una vegada féu un viatge per Espanya disressat de drapaire, i cridant en veu gruixuda pels carrers de Vila Vieja: «Quien tiene palanganas, medias fientes, y cuencas para vender». Així va formar una meravellosa col·lecció, que anys més tard fou adquirida pel comte d'Annap, i recentment venuda amb una subhasta de Coimbra.

A la seva casa de Porto, que era un veritable museu, hi ha l'única estàtua en l'usta que existeix del Condestable D. Nuno Alvares Pereira.

Ultimament, a la seva casa solitaria de Barca de Alva, Junqueiro es dedicava amb gran fruïció a l'agricultura.

La seva obra completa es compon dels següents treballs:

«Duas paginas dos quatorze anos», 1864; «Mística Nupcia», 1866; «Vozes sem eco», 1867; «Baptismo de amor», 1868; «A Vitoria da França», 1870; «A Espanha livre», 1873; «A morte de D. João», 1874; «O Crime», 1876; «Os Veteranos da Liberdade», 1878; «O Melro», 1879; «A Musca em ferias», 1880; «A velhice do Padre Eterno», 1885; «Fim da Patria», 1890; «Canção do Odio», 1890; «Os Simples», 1893; «Patria», 1896; «A Lagrima», 1900; «Oração ao Pão», 1902; «Oração a Luz», 1903. Articles en francès, sobre «O Radio e a radiação universal», publicats en «La Revue», 1904; «Théorie de certaines actions radio-biológicas», 1910; «A execução de uma quadrilha», 1910; «Poesias dispersas», 1920, i «Prosas dispersas», 1922.

Parlant de la seva obra, diu el doctor Agustinho de Campos, accentuant la nota: «Obert cada un dels seus llibres, tret dels «Simples» i «Orações», actua com una revolució política, destruint tradicions, minant

institucions i dinasties, enocent vices col·lectives, inspirant crims i martirs en pro de l'ideal i de la «Grei». Junqueiro fou un lluitador constant, i es considerava com un dels obrers de la mudança de règim. «Diário de Notícias», a propòsit, recorda que, quan s'esdevingué la dictadura franquista, l'actitud del poeta fou tan enèrgica, que hagué de figurar al banc dels reus en els tribunals de Porto.

Quan l'interrogaren sobre la seva professió, contestà, amb gran aplom i naturalitat, i entre l'admiració de tots:

— Poeta.

La crítica afirma que la influència de la seva obra, de combat dintre el mitjà social, és ben manifesta.

Amb tot, d'uns anys a aquesta part sembla que la lira del poeta prengué noves modalitats.

Actualment anava catalogant les seves «prosas disperses», que posava en ordre, quan la mort cruel i ha sorprès. De la seva gran obra filosòfica, diu el doctor Agustinho de Campos en el prefaci de l'Antologia.

«Quatre mil quartilles, plenes d'apuntaments, constitueixen el fons del treball escrit, resultat d'estudis i meditacions, de tants anys. Jo ja sabia d'aquests preciosos manuscrits, que Guerra Junqueiro confià a un Banc suís, quan sortí de Berna, on residia com a ministre de la República, des de la implantació de l'actual règim, fins poc després d'escalar la guerra europea.

— Són els processos del meu inquerit sobre la vida i el món — diu el poeta. — Aquests papers no seran publicats almenys durant la meua vida. Penso llegir-los a l'Estat en testament, i m'accontentaré de dedicar-me, en l'existència que em resta, a l'elaboració de la síntesi o resum de la meua filosofia. Dintre breus dies m'arredossaré a la meua casa de Porto, on començaré d'escriure aquest llibre, que apenes tindrà unes dues-centes cinquanta pàgines, i penso tenir-lo llest dintre un any o un any i mig. No puc fer res més, i estaré content de fer tant, perquè del contrari, malgrat l'obra poètica que tinc publicada, si no aconseguís realitzar aquest treball, moriré desconegut.»

I el diví poeta mor sense realitzar el seu somni daurat. L'obra per ell tan desitjada no mor, però, desconegut, i la seva obra immensa, la seva obra monumental, viurà eternament cada vegada més gran, i més imponent.

Deia el poeta en uns versos, ara de tota actualitat:

Quando eu morrer, abram-me o peito,
E desta jaula, onde houve um leão,
Tirem o cárcere era estreito
meu velho e altivo coração.

Depois, sem dó e sem respeito,
Sem um murmúrio de oração,
Lancem-no assim-vai satisfeito!
A'vala oscura, a podridão...

Ha romàs vuit dies de ocs present, a la Basílica d'Estrela, veïllat per estudiants, desfilant per davant el cadàver milers de ciutadans de totes les classes socials. Després fou traslladat al Palau del Congrés i d'allà va passar al Monestir dels Jerònims, on dormirà el son etern al costat de Camões, Eça de Queirós, Garrett i Herculano.

L'enterrament, declarat del nacional per la Cambra dels diputats, fou una manifestació imponentíssima, assistint-hi el Govern, autoritats, representacions de totes les societats, escoles i molt de poble. El president de la República, trobant-se absent de Lisboa i delicat de salut, no pogué assistir-hi, excusant la seva absència, amb unes lletres enternidores, plenes de sentiment.

El taüt (senzillíssim, tal com el poeta havia encarregat), era portat a coll per vuit estudiants, que anaven rellevant-se.

Tots els carrers i vies per on passava l'acompanyament fúnebre, eren envaïts completament de genteta que, silenciosa i amb gran respecte, anava descobrint-se al pas del gloriós poeta.

De tant en tant les llàgrimes mullaven un rostre...

JULI REBAS

Lisboa, juliol.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO. AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

De la Xina estant

L'assalt a l'express de la línia de Puv-Ku

Com més anem menys valem. Aquestes paraules, d'un escaient tan catalanes, poden, sense por d'equivocar-nos, ésser aplicades a la Xina d'avui. Des de la implantació de la República no hem gaudit d'un sol dia de pau, de tranquil·litat i de llibertat.

El sistema republicà serà tan bo com es vulgui en els seus principis, però pràcticament, almenys pel que toca a la Xina, els seus efectes han estat sumament desastrosos. Polítics contra polítics, militars contra militars, i aquests últims, junt amb els bandolers, contra el poble, que és el qui en sofreix les conseqüències. I, per a augment de mals, un Govern sense poder remeiar-ho eficaçment.

Fa poc, un tren exprés de la línia de «Puv-Ku» fou descarrilat i assaltat per un miler de bandolers. Uns 300 viatgers xinesos foren menats a l'exili, juntament amb una vintena d'europes: americans, italians, francesos i anglesos; d'aquests, un restà mort d'un tret al mateix lloc del descarrilament.

De resultes d'aquests fets sembla que els europeus es moguin un xic per a protestar de tal bandolerisme davant de llurs governs, i interessar-los per a un prompte i eficaç acabament de tanta anarquia, baldament sigui valentse de l'acció armada.

Si les tropes europees intervenen (cosa molt problemàtica) i en surten en bé, no crec que assoleixin gaire eficàcia. Un arbre, mentre no se li arrenquin les arrels, no se'l mata; torna brotar: una esporgada no li fa res. Avui, a Xina, qui dona vida al bandolerisme són els militars, i mentre no s'organitzi l'exèrcit, no hi haurà adob possible. Aquest és el comi sentir del poble, el qual, tractant-se de certs efers, rarament s'equivoca.

Tres mesos enrera, Mr. Colman trobà la mort en sortir d'Harbin. Ningú no en sap els motius: uns soldats, sense més ni més, tal vegada per assajar llurs armes, engegaren els fusells contra l'automòbil en el qual anava, ferint-lo greument. Morí poc després, de resultes de les ferides. L'after, després de molt discutir, fou aranjat amb una indemnització de 50.000 duros, per a la vídua i fills. Fa poc que prop de Tien-tsin hi hagué un atemptat semblant, no havent de lamentar-se desgràcies personals per un voler de Déu.

Els bandits de l'Ho-nan també donaren un cop de mà damunt de la línia fèrria de Pequín a Han-kou, enduint-se presoners alguns enginyers europeus.

El Govern de Pequín no sap com fer-se'n, si s'ho pren a la valenta, tem que aquells facin una penjairella de tots els europeus que tenen capitius, com ja li ho tenen promès. Si no ho fa així, i segueix el costum de fer-los regals i d'enviar-los diners per a l'alliberament dels presoners, tem d'enllepolar-los per endavant.

Segons recentment he pogut saber, aquests últims captius han estat alliberats mitjançant una enorme quantitat de diner esmerçada pel Govern als esmentats bandits.

I és per això que els europeus, preveient nous ultratges s'afanyen a prevenir-los, interessant llurs governs per a una ferma i decidida protecció, i per l'acabament de tanta malvestat. Ja era hora!

Els successos narrats fins aquí, han estat comentats per la premsa europea i xinesa, mereixent la unànime condemnació d'ambdues parts. Bo serà que ara diguem quelcom de certs afers escaiguts fa poc, i dels quals, que jo sàpiga, la premsa, tant xinesa com europea, excepció feta de l'«Echo de Chine», no ha fet esment. Es tracta d'una persecució local desencadenada contra els cristians de la Mongòlia.

D'una carta del missioner belga P. Josep Feraert, que tinc a la vista, vull traduir-ne qualche extracte:

«Un matrimoni cristià — escriví — amb un infant, fou sorprès pels soldats quan venia d'oir missa; aquests, sense més ni més, feren foc damunt seu, matant la dona, que caigué allí mateix amb l'infant als braços. L'home no resultà ferit i pogué escapar-se.

L'any passat, als últims de novembre, un capità, amb un escamot de soldats, es presentà a la residència del missioner P. Braam. Aquest el rebé amb molta urbanitat i fins el convidà a menjar. Tot dinant en la mateixa taula el capità i un oficial no pararen de molestar-lo amb dictoris i frases gruixudes de tota mena. En havent dinat, aquell capità reüní els cristians de la missió al pati de la residència, i els adreçà un verinós

discurs contra la religió catòlica, ple de malediccions, les més llores, contra tota cosa santa i sagrada, acabant invitant-los a l'apostasia.

Pocs dies després, tornaren a la mateixa missió aquells soldats. Lligaren tots els homes i violaren les dones que pogueren haver. El catequista, amb alguns cristians foren conduïts a la caserna i allí foren penjats i associats fins que prometeren donar-los algunes desenes de dòlars.

A una altra cristianitat, alguns cristians, principalment dones i criatures, moriren glaçats als barrancs durant aquelles crues nits d'hivern, quan eren escapolts dels soldats. Un noi de 14 anys d'edat que pogueren agafar, fou també lligat i associat per aquells botxins, per la raó d'ésser, segons ell, un petit europeu, «sino iang ren», la qual cosa en son llenguatge volia dir cristià.

A una altra petita missió, en tenir esment de l'arribada dels soldats, tots els cristians s'empenyeren muntanyes amunt, vers una cabanya on es refugiaren. Fins allí els seguiren els soldats, els quals, com no s'atrevissin a entrar-hi, per por d'algun tret per part dels cristians, amuntegaren grans feixos de palla de mill, i calant-hi foc ofegaren els 27 cristians, homes, dones i criatures.

Algunes residències han estat saquejades: els objectes sagrats fets a miques, i les portes, finestres, taules i tots els objectes cremats. Un oficial s'entretingué amb diabòlica folia a assotar un crucifix. Les cases dels cristians foren també saquejades, i no podent trobar la plata que cercaven, ho trassalsaren tot; el pis, el llit o estrat de rajoles, i fins foradant embans, no deixant res per a regirar.

Els cristians que pogueren haver foren obligats a fer supersticions i adorar els ídols; essent els qui s'hi negaven, multats i associats, mereixent molts testimoniaris amb llurs sofriments la fe de Crist.

Davant de tanta desolació i a fi d'evitar més víctimes, tots els missioners i cristians s'han recollit en dues missions murades, no gosant sortir d'allí, per por d'ésser víctimes d'algun atemptat.

Acaba el P. Feraert la carta lamentant-se del poc agraïment d'aquells soldats, als quals acolliren a la residència, quan aquests, de resultes d'una lluita haguda ara fa dos anys, foren cuidats i guarits, donant-los totes les medicines i aliments gratuïts. Aquí el que hi viuria bé aquella dita: féu favors a besties que us ho pagaran a coses. Mes, aquesta dita no diu per a nosaltres; com a missioners i cristians havem d'exercir la caritat amb tothom, encara que sigui amb els nostres enemics, segons el precepte del diví Mestre.

Déu Nostre Senyor faci que els sofriments dels missioners i cristians es converteixin en llavor de nous cristians.

J. FRANCESC PONS, O. F. M. MIS. A

Li-Kia-Pien, juny 3, 1923.

Cultura

Escola d'Estiu

Demà, dilluns, començaran a l'Escola Industrial les classes de l'Escola d'Estiu d'enguany.

Per a comoditat dels alumnes s'ha organitzat una sala de treballs i estudi en la qual, ultra altres comoditats, hi haurà un servei de correspondència a benefici dels alumnes, essent recollides les cartes dues vegades al dia i portades directament a l'Administració Central. Així mateix els alumnes podran fer-se dirigir la correspondència directament a l'Escola d'Estiu.

També podran utilitzar els serveis del Restaurant establert a l'Escola Industrial.

El Curs superior de Català que dirigeix el senyor Pompeu Fabra, es regirà pel següent horari: d'un quart de nou a un quart de deu, Lliçons de Gramàtica Superior; de dos quarts de deu a dos quarts d'onze, Exercicis d'estilística; de dos quarts d'onze en amunt, execució dels treballs de Gramàtica i Estilística donats als professors.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: **Rda. Universitat, 6 Carrer Cortis, 413**
Teléf. 5510 A

Magatzems i Tallers: **Carrer Cortis, 413**
Teléf. 817 B

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en: **Vaixelles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.**

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetat efectuat als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

FRANCESC FERRER ANGLADA

SANATORI

Naturista Ferrandiz 15 km. Barcelona. Nutrició, Raquitisme, Paràlisi, Ossos, Deformacions. — Preus des de 6 ptes. Tot inclòs. — Consultori. **MALLOCA, núm. 236.** — Telèfon 75 G.

Sabó "La Oca"

Fabricant: **J. ALERMA MATARO**
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 21 de juliol de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763.6, 766.6, 766.3.

Termòmetre sec: 27.0, 26.0, 25.5.

Termòmetre humit: 21.0, 22.0, 21.3.

Humitat (centèsimes de saturació): 57.69, 68.

Direcció del vent: NNE., SE., SE.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 5, 2.

Estat del cel: Serè. Quasi serè.

Classe de núvols: C.K.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 26.5; mínima, 20.5; mínima prop del sol: 14.2.

Ocullació termomètrica: 6.6.

Temperatura mitja: 23.5.

Precipitació a qualsevol hora, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 152 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, **E. Alcobé**

Vanos Cardús

Rectificacions:
El director de la cobla «La Principal», de Perelada, senyor J. Blanc Reynalt, ens escriu negant que hagi ocupat mai el càrrec de fiscal provincial, ni tingut tractes ni pactes electorals amb el senyor marquès d'Olinda a Figueras.

En J. Pérez Jorba ens escriu que no el lliga cap mena de relació, sinó tot el contrari, amb la «Casa de España», de París.

-EL MILLOR OBSEQUI

per a les vacances és un aparell fotogràfic de la casa **OUVAS**, Portal de l'Angel, 11.

En la darrera sessió ordinària de la Junta general celebrada per l'Associació de Viatjants del Comerç i de la Indústria de Barcelona, sota la presidència d'En Selvi Iborra, foren aprovats per unanimitat els estats de comptes corresponents al primer semestre de l'any actual, dels quals es dedueix que en el dit període s'han satisfet, solament en pagament de socorsos, les següents quantitats: Per malalties, 58.040 pessetes; per accidents i operacions quirúrgiques, 7.500; per pensions vitalícies, 8.395; i per defuncions, 72.250, o sigui un total de 146.185 pessetes, superior en 20.000 pessetes al del semestre anterior.

Igualment fou aprovada per unanimitat la Memòria reglamentària en la qual s'indica que en l'actualitat formen part de l'Associació els se-

guents associats: 24 d'honor; 884 protectors; 4.583 de número; 44 col·laboradors de la Caixa de Pensions per a la Veïlla; 127 corresponents i 110 cooperadors.

Entre les altres dades que es detallen al dit document, són dignes d'esmentar-se les referents al Dispensari Mèdic gratuït, instal·lat a la societat, el qual, durant l'últim període de semestre, han concorregut 957 malalts, havent-se practicat 3.746 visites.

Finalment fou aprovada per unanimitat una proposició de la Junta Directiva a favor de la oficialitat de l'idioma català.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Els presidents i diversos membres de les Juntes Directives d'Associacions de Propietaris d'aquesta ciutat, han complimentat el senyor governador civil i li han pregat que, en relació amb la política econòmica que segueix l'Ajuntament barceloní, influeixi perquè s'orientades les seves resolucions a base de tributacions sobre utilitat pública en renda, i que, per tant, deixi d'imposar-se tant per cent sobre el capital. Així mateix recomanaren la ràpida i favorable resolució dels recursos que té en curs la Cambra de la Propietat Urbana.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Ha obtingut la Flor Natural en els Jocs Florals de Santa Eulàlia de Vilaplacina N'Alfons F. Burgas, qui ha nomenat Reina de la Festa la formosa damisella N'Àngela Villanillo Guilló.

Així mateix sabem que han estat premiats els coneguts poetes Salomó Morera, Ayné Raball, Torres Rosell, Noguera Oller, Ollé i Bertran, Andreu Llobet i Milla i altres.

La festa tindrà lloc el dia 29, a les onze del matí, en l'espai envelat.

- Per a cines de família

no hi ha com la casa **OUVAS**, Portal de l'Angel, 11.

Una dona que viu relogada a una de les barraques del Cementiri Vell, manifestà el propòsit de canviar de domicili. La llogadora de la barriada va exigir-li abans que pagués el que deu. Com que la primera feia l'orni, la segona va apallissar-la, fent-li una pila de mecadores, i donant lloc a un gran escàndol, del qual s'ha passat denúncia al jutjat.

- Aparells fotogràfics

garantitzats i econòmics, els trobareu a la casa **OUVAS**, Portal de l'Angel, 11.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majoria municipal. Dos cupons de la Catalana del Gas

i Electricitat, S. A.; una americana de gabardina de cotó, amb una cinglera de metall; una pulsera, que sembla d'or, amb perles; un carnet, a nom de Jaume Pla; una cartera de cuir, contenint documents a nom de Joan Fernández; un metalles usat; un paquet, contenint un pantaló, una americana i altres piques de roba; una clau i un clauer amb dues claus; Una brusa de crepè, color beige, per a senyora; una cartera de pell, color marró, contenint fotografies i notes amb el nom de Josep Frederic; una maleta molt deteriorada, amb saquets de horat de sosa; una clau; un passaport; a favor de madame Jaubert.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Al carrer del Clot, un tramvia va topar amb un camió, i la passatgera del primer, Amàlia Borés Galindo, de 35 anys, va rebre contusions al braç dret, que li foren curades al dispensari de Sant Martí.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Un home de 30 anys, veí del carrer de Robador, es barallava amb la seva dona, que en té 17. Un relogat va posar-se entremig per a descompartir-los, i el marit, furios que el destorbestin en una tasca tan interessant, s'abraonà al relogat i li clavà tants cops de puny que el pobre hagué d'anar al dispensari amb una pila de contusions i amb el ferm propòsit de no intervenir mai més en qüestions de marit i muller, així es trinxin.

— **RUM BELLESA** (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Des de demà, 23 de juliol, i seguint tots els diïms, dimecres i divendres, de non a deu de la nit, el professor N'Antoni Durà Martínez, ensenyarà l'Esperanto en el local del Grup Esperantista «Barcelona Stelo», Marquès del Duero, 101 (local de la Fraternitat Republicana). La duració del curs serà de tres mesos, gratuït i per a ambdós sexes.

CECIL HOTEL-PARIS

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre de negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina aïurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 12). Es parla català.

A una taverna de la carretera de Port, va ésser detingut Cándid Juan, el qual havia intentat pagar unes consumacions amb un bitllet de 100 pessetes fals.

— **Fosfo-Glico-Kola-Lecitina** cura insipiente. B. Bouhenech, Ronda San Pau, 71.

El soldat de la brigada topogràfica Fermí Real, va caure d'un tramvia al passeig de la Indústria i va rebre contusions de pronòstic reservat al costat i cama esquerra. Va ésser conduït a l'Hospital militar.

BANYS DE GRAN HOTEL MONTAGUT. — Obert des del dia 5 de juliol a tot confort. Habitacions amb bany, temperatura ideal de 18 a 20 graus. Restaurant baix la direcció del reputat xef senyor Tomàs i Colomer.

Ahí a la tarda, al carrer de Sans, davant de la casa de la guàrdia civil, un dels autos que fan el servei de Sant Just Desvern, va atropellar el noi Joan Gual Martí, de 14 anys, habitant d'Olinelles, 80, baixos, i el deixà mort a l'acte.

Una parella de la guàrdia civil detingué el xòfer, Pere Guibert, de 29 anys.

— No n'hi ha de millor: caté **La Garza**

Ahí a la tarda va ésser curada al dispensari del carrer de Barbà la nena Concepció López Bosch, de 3 anys, la qual havia estat atropellada al carrer de l'Assió per una bicicleta que va fugir, i tenia contusions en diferents parts del cos, de poca gravetat.

Ens pregunnen la publicació de les següents ratlles:

Tots els que sentin la necessitat o tan sols simpatitzin amb la idea d'un partit social popular català, poden dirigir-se al secretari de la comissió organitzadora, apartat de Corraus 272, com més aviat millor, a fi i efecte

FUNDIDORS

Visiteu la nostra sala exposició i podreu veure funcionar màquines d'emmotllar marca americana «OSBORN», amb demostracions pràctiques per especialistes de la mateixa fabrica.

Allied Machinery Co. SAE

Consell de Cent, 318 - BARCELONA

d'entrar següentment, un cop coneguts els diferents punts de vista, al període d'intensa activitat.

- La Loteria de la sort

Seguint el costum de cada sortej, altra vegada la sort ha afavorit als clients de l'afortunada Administració de Loteries número 12, que don Miquel Valdés té a càrrec seu a la Rambla de les Flors, núm. 12.

En el sorteig d'ahir ha venut la segona sèrie del bitllet núm. 19.449, regat amb el segon premi, aproximacions i seixanta bitllets de la centena del primer. Somrem al públic els 17 Premis Majors que en l'esmentada Administració s'han venut en el que va d'any.

Estan a la venda els bitllets del sorteig de Nadal, el premi major del qual és de 15.000.000 de pessetes.

Després dels exàmens efectuats davant el Jurat corresponent, es repartiren, amb la solennitat acostumada, els diplomes acreditatius dels seus estudis, als alumnes del curs de l'Acadèmia de Corte de la Societat Mútua de Mestres Sastres «La Confiança», d'aquesta capital, essent molt satisfactoris els resultats que amb la seva aplicació han obtingut els nombrosos deixebles d'aquella Acadèmia.

PREUS RECLAM

Llonganissa extra Sibèria, a pessetes 12 quilos. 1

Fide Gras extra Sibèria, a ptes. 0.90

llana 1/8.

Mortadella extra Sibèria a ptes. 1.20

llana 1/8.

Mantega de porc, pura, ptes. 3.90

la llana d'un quillo.

Vicena Ferrer i Companyia, P. Catalunya, 12, T. 112 A.

A l'Escola del Treball, hom donarà la vinent setmana les següents conferències corresponents al «Cursat d'Humanitat»:

Dia 24. — «La poesia d'En Mistral».

Conferenciant: En Tomàs Garcés.

Dia 26. — «La vida dels insectes».

Conferenciant: P. Joaquim Maria de Barnola, S. J.

Dia 27. — El Sol. Conferenciant: En Joaquim Febrer.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona celebrarà, avui, diumenge, una lliçó de lectura artística.

La Secció Permanent d'Educació i

Instrucció, posa en coneixement de les alumnes antigues que poden passar a recollir la respectiva sol·licitud per ingressar al curs 1923-24.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Lluisa Herrera Hernández. Avui, a les onze. Casa mortuària. Balma, 28.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Maria de Mola i d'Alabà de

Balsas. Enterrada ahir a la tarda.

N'Antonia Bartran. Llúcia, vídua en

primeres nocces d'En Baldari Pagès i

en segones d'En Josep Marañó. Enter-

rada ahir al matí, al Cementiri de

Sant Gervasi.

El nen Pere Giménez i Coral.

Recomanem a les entitats i als

particulars que tenen a bé trans-

metre articles o notes apublicades,

la necessitat absoluta (sense la

qual no ens és possible fer-ne

el menor cas) d'avaluar deguda-

ment els originals amb un se-

gell o una firma

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

21 de juliol de 1923

LA INICIATIVA BRITÀNICA Aprobada pel gabinet de Londres, ha estat tramesa a París, Brussel·les, Roma, Toquio i Washington la documentació que el Govern de la Gran Bretanya sotmet a les que foren Potències aliades i associades amb l'objecte de cercar una solució a la crisi europea, originada per l'afar de les reparacions i agreujada per l'ocupació militar del Ruhr.

Aquests documents són: el projecte de resposta a la nota alemanya del 7 de juny, una carta trametent aquest projecte i un memoràndum explicant-ne el contingut.

A l'hora d'escriure aquestes ratlles, desconeixem encara el text d'aquests documents, la importància dels quals esdevindrà històrica, i l'efecte que hagin produït als governs interessats. És evident, però, que el govern anglès ha volgut ometre-hi tota aparença de comminació ni ultimàtum. Mr. Stanley Baldwin no presenta un projecte inflexible. Admet tota mena d'observacions i possibilitats. Desitja que aquests documents, que han d'ésser estudiats en conjunt, com formant part integrant d'un tot harmònic, serveixin com a «base eficaç de converses profitoses entre les Potències aliades i associades». L'objectiu essencial de la iniciativa britànica és fomentar, en les crítiques circumstàncies presents, negociacions generals sobre el problema fonamentalment econòmic de les reparacions, sense l'adequada solució del qual creu que no és possible una restauració efectiva de la pau i el comerç europeus.

Segons el pensament de l'opinió i del govern britànics, que recull acuradament la premsa de Londres, la iniciativa de Mr. Stanley Baldwin, lluny de representar una temptativa de revisió del Tractat de Versalles, significa tot el contrari. El govern de Londres desitja restaurar la lletra i l'esperit del Tractat de Versalles, sense eludir ni derogar, de cap manera, les seves clàusules. Cal recordar que el Tractat de Versalles fou signat entre Alemanya i les Potències aliades i associades. Anglaterra veu en una acurada interpretació del Tractat de Versalles la necessitat d'una actuació de conjunt entre els aliats. Ni la lletra ni l'esperit del Tractat de Versalles justifiquen actuacions isolades com les de França i Bèlgica al Ruhr, sense el consentiment, almenys tàcit, dels altres aliats.

Anglaterra deixa que França i Bèlgica ocupessin el Ruhr, per tal que no restés inèdita aquesta provatura. Però el govern de Londres creu que l'experiència d'aquests sis mesos ha estat definitiva i que aquesta situació no pot ésser prolongada sense posar en perill l'existència de la mateixa Alemanya com a entitat responsable, i, amb ella, els interessos de tots els aliats, començant per la pròpia França.

L'esperit de concòrdia i harmonia amb què han estat concebuts aquests documents i el sentit de la realitat que els ha inspirat fan preveure que hauran estat escrits en una forma que cap de les Potències aliades podrà rebutjar sense un detingut examen i una atenta discussió. I si, com el govern de Londres desitja, són represes les converses entre els aliats, interrompudes pel gener a París, la causa de la pacificació moral i de la restauració econòmica d'Europa haurà guanyat una victòria decisiva.

LA CRISI FILIPINA La crisi política produïda a Filipines amb la dimissió del Consell d'Estat i del Gabinet té una importància extraordinària, car posarà a prova la solidesa de les llibertats conquerides pel poble filipí i l'abast de la llei orgànica que regula l'autonomia del país.

El governador general Mr. Leonard Wood ha acceptat aquestes dimissions, declarant que l'actitud del gabinet significa una agressió de llibertat contra el representant del Poder sobirà. Afegeix que aquesta actitud té un aspecte de desafiament i d'amenaça que és impossible amagar. Mr. Leonard Wood acusa els Ministres del gabinet (Secretaris dels Departaments), d'haver abandonat llurs llocs, sense tenir dret a fer-ho, en un temps de màxima responsabilitat, al·legant com a excusa fets hipotètics, que la realitat no confirma i cap persona sensata podia admetre.

El President del Senat de Filipines, En Manuel Quezon, cap de la fracció més important de la majoria nacionalista parlamentària, ha telegrafiat per la seva banda al President Harding, acusant el governador general Mr. Leonard Wood d'haver infringit sistemàticament la llei orgànica de Filipines i causat el conflicte present. Surten de Manila cap a Washington, immediatament, dos delegats filipins que exposaran en forma oficial al President Harding els greuges que el país creu haver rebut del governador general Mr. Leonard Wood. Els diputats (representants) i senadors adoptaran una actitud de no cooperació i de resistència passiva al govern de Mr. Leonard Wood. Tota la premsa filipina passa l'actitud del seu govern. L'agitació política és molt intensa, i amb l'objecte d'evitar possibles desordres o declaracions que agreuessin la situació, el President del Senat, Sr. Quezon, ha publicat una nota pregant que no siguin realitzades manifestacions als carrers.

Mr. Wood, en l'informe que havia redactat en unió de l'ex-governador general de Filipines, Mr. Cameron Forbes, havia proposat que el càrrec de governador fos revestit de l'autoritat corresponent a la seva responsabilitat. Però el Congrés dels Estats Units no ha volgut esmenar la llei orgànica de Filipines en aquest sentit. Ara, doncs, es planteja aquest conflicte com un plet de sobirania. Tots els nord-americans residents a l'arxipèlag secunden l'actitud del governador Mr. Wood. Tots els filipins aproven la conducta de llur govern propi.

ROAQUIM PELLICENA I CAMACHO

L'ocupació del Ruhr

París, 21.—Ha sortit amb direcció a la conca del Ruhr el ministre de Treballs Públics senyor Le Troquer.

Londres, 21.—L'Agència Reuter sap, segons notícies d'origen alemany, que Alemanya no ha presentat cap nova proposició mitjançant el seu ambaixador a Londres.

Al Foreign Office s'ha rebut un telegrama oficial de Berlín en el qual es diu que és completament impossible per al Reich acabar la resistència passiva a les tropes d'ocupació al Ruhr sense tenir plenes garanties que França retirará les tropes.

L'Agència Reuter creu saber que Alemanya està disposada a contribuir a trobar una fórmula de solució a la qüestió de les reparacions, amb la condició que reïri les seves tropes en tres etapes, per a realitzar les quals el Govern del Reich donarà absolutes garanties.

La resposta britànica

Londres, 21.—El Govern anglès, en l'última reunió celebrada ha acabat de redactar el text de la resposta a les últimes proposicions alemanyes, així com la carta acompanyant la dita resposta als Governis aliats.

Ambdós documents seran tramesos de seguida a París, Brussel·les, Roma i Toquio, així com al Govern de Washington a títol d'informació.

Es considera possible que el text d'aquesta nota arribi avui dissabte a poder del Govern francès.

Londres, 21.—Sembla que en el document britànic de contesta a les últimes proposicions alemanyes, es pren per base el nomenament d'una comissió de tècnics que estaria subordinada a la Comissió de Reparacions i s'encarregaria d'examinar la situació a Alemanya i de presentar nous punts de vista per a coadjuvar a la solució de la qüestió de les reparacions.

Sembla també que en la dita contesta Anglaterra deploia l'actitud de resistència passiva adoptada pel Reich.

Es diu que en la carta que acompanya en la dita nota, el Govern britànic proposa a França que torni a exercir una ocupació invisible a Alemanya, com abans de l'ocupació del Ruhr, la qual cosa es podria aconseguir mitjançant garanties que Alemanya sembla disposada a donar.

Discurs de Ludendorff

Múnic, 21.—En un discurs pronunciat pel general Ludendorff, durant la celebració d'unes festes de caràcter gimnàstic, declarà que els sentiments de què ha d'estar animada la joventut alemanya són: amor ardent a la pàtria, odi a l'enemic i desig de venjança. «Ésser gimnasta — acaba dient el general — equival a ser combatent».

Foc a Deptford

Londres, 21.—En una important manufactura de grasses i essències, situada a Deptford, ahir nit es produí un violent incendi.

A aquestes hores s'ignora encara si hi ha hagut desgràcies personals.

Locaut a Breslau

Breslau, 21.—Els patrons del ram metal·lúrgic d'aquesta ciutat han declarat el locaut general.

Discurs de Txitxerin

Moscou, 21.—En el banquet d'acomiadament que s'ha ofert al Comitè nord-americà de socors als russos, Txitxerin ha pronunciat un discurs, manifestant la seva esperança d'arribar a una franca intel·ligència entre Rússia i els Estats Units.

Wirth i el Sant Pare

París, 21.—Telegrafen de Roma als diaris que el Papa ha rebut en audiència privada l'ex-canceller alemany senyor Wirth.

Un cardenal americà a França

Lisieux, 21.—Entre els nombrosos prelatos francesos i estrangers que han d'assistir a les festes de la beatificació de Sor Teresa del Nen Jesús, hi figura el cardenal nord-americà monsenyor Dougherty, el qual s'embarcà el dia 18 dels corrents a Nova York, a bord d'un transatlàntic francès.

DE L'ORIENT

Les eleccions turques i l'hel·lenisme.—La pacificació oriental.

ES indubtablement un gran èxit el que ha aconseguit Mustafà Kemal en les últimes eleccions per a la renovació de la gran Assemblea d'Angora, el veritable àrbitre de la pau o la guerra, la que acceptarà o refusarà el tractat de Lausana, estigui signat o no. Aquestes eleccions interessan tot el món, i d'una manera especial l'Orient europeu. La gestió turca a la Conferència podia quedar greument compromesa si els comissaris no haguessin obtingut la majoria. Ara ja no cal témer. Les indecisions d'aquells no tenen el fonament en el dubte del pronunciament popular. Com es preveia, Mustafà Kemal Patxà torna a ésser elegit; i no solament ell, sinó quasi tots els candidats del partit de la Defensa dels Drets han estat elegits sense contrincants. Un cop signada la pau, el partit de majoria s'anomenarà partit popular.

Aquest èxit en tota la línia no deixa d'inquietar bona part de la premsa turca. Un dels diaris oposicionistes de més circulació i autoritat es pregunta si és que a Turquia no hi ha un sol oposicionista. Donant per segur que n'hi ha, encara que com a tals no es moguin, excita el govern a una gestió tolerant i inofensiva mitjançant la qual podrà guanyar sinceres adhesions i amistats. Demés, el Govern ha de procurar no ofegar-la, l'oposició: ben al revés, deixar-la manifestar lliurement, prevenir que ella es manifesti espontàniament dins d'una assemblea aparentment homogènia. Aquesta victòria tan esplendorosa pot incloure un senyal de feblesa momentània, i la reacció — tots els esdeveniments polítics nacionals i estrangers tenen força d'exemplaritat — fóra terrible i anul·ladora de l'energia fàcilment esmerçada. Hom recorda els èxits fàcils ja oblidats del partit Unió i Progrés.

Entre els grecs de Constantinoble, degut a la influència dels moviments polítics i els esdeveniments esdevinguts aquests últims temps, ha esclatat un cisma molt difícilment solucionador. Sembla que els grecs d'Àsia Menor — anomenats turcs-ortodoxos — i una part dels que viuen a la Turquia europea, a més a més de rebel·lar-se contra l'autoritat patriarcal de Meletios, no fent cas de l'anatema en què els ha fet incórrer el Sant Sinode, han tramès una memòria al valí de Constantinoble, demanant-li la substitució del Patriarca i la designació d'un substitut. Els protestants es titulen parts integrants de la vella soca imperial otomana, la qual tracta d'indisposar amb l'església grega l'antec metropolità d'Atenes, actual Patriarca ecumènic Meletios. Es per això que volen que se'l destitueixi, i per tirànic en sos procediments; continuar admetent l'autoritat d'un home semblant fóra ultratjar la divinitat. L'autoritat turca s'ha concretat a manifestar la transmissió telegràfica del document i la poca importància que l'assumpte li mereix, puix ni Meletios és tingut per Patriarca oficial, ni hom sap res de l'existència d'una «nació grega»; solament és tinguda en compte l'esquerpesa d'alguns hel·lens, entre els quals s'ha de comptar Meletios. L'opinió turca més aviat ha cregut que aquest moviment és una maniobra, i alguns diaris afirmen la suposició i prediquen el boicot a tots els productes grecs, puix la gent d'aquesta raça són tinguts per traidors.

No pot dir-se pas que els grecs frueixin de més o menys simpaties que els turcs entre llurs veïns. Aquests, si no indiferents, tampoc, no es mostren apassionats per cap solució en el plet turco-hel·lènic. Tothom pensa en el que de més a prop li interessa, i, fora els tractats comercials i ofensius-defensius, més aviat ha produït expectació l'ensorrada de l'agrarisme búlgar i els efectes seguidors.

Quan arran de la mort de Stamboliski el ministre de Bulgària a Praga, Raiko Daskaloff, i el cap de la delegació búlgara a Lausana, Kosta Thodoroff, valent-se de l'autoritat de llurs càrrecs, començaren una campanya insidiosa contra el Govern de M. Tsankoff, Iugoslàvia i Romania sobretot adoptaren una posició preventiva i fins i tot deixaren entreveure la decisió de no deixar-se perdre cap dret que els tractats els atorgaven, ni que s'imposés una manifestació de força. El Govern coaligat, però, es donà pressa a esvair les temors, protestant contra les imputacions dels dos diplomàtics i les asseveracions de Radoslavoff que des d'Alemanya titllava el ministeri de germanòfil. Oficialment fou desmentida la col·laboració dels comitadjs macedònics, als quals no solament seran preses les armes, sinó reduïts, amb tota l'eficàcia que els mitjans de govern donen, a l'obediència i submissió legal. Demés, el Govern es fa una obligació primària el compliment de totes les obligacions nacionals, amb major rapidesa, si és possible, que el seu antecessor. Això vol dir també que procurarà obtenir les justes reivindicacions del poble. De dia en dia, s'accentua més la nota pacífica a l'Orient, i és unànime la manifestació dels desigs de reconstitució i normalització econòmico-financiera.

J. M. CASAS

La immigració als Estats Units

Nova York, 21.—Ja està en poder del Govern l'informe que per encàrrec d'aquest ha redactat el cap dels Serveis d'immigració, del port de Nova York.

Es refereix aquest informe, als mitjans que hagin d'emprar-se per a impedir l'obarrament que es produïx als ports dels Estats Units amb l'arribada dels emigrants i per a evitar també a les persones les quals se'n nega l'entrada en terra americana.

els transforme grevissims i en la majoria dels casos l'angustiosa situació en què els posen aquesta negativa.

L'informe acaba amb un projecte de llei, encaminat a que es faci un conveni, segons el qual, les Companyies navilieres hauran de telegrafiar al Govern dels Estats Units, indicant el nombre i la nacionalitat dels passatgers que portin d'Europa, a fi que els Serveis d'immigració nord-americans fixin també per telegraf, el nombre d'emigrants de cada nacionalitat que mensualment poden desembarcar en els ports dels Estats Units.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Diumenge, 22 de juliol de 1923

La producció catalana

FA molt pocs dies la Cambra Oficial d'Indústria publicà la nota següent:

La Cambra Oficial d'Indústria lamenta l'absència dels diputats catalans, singularment els que representen la nostra ciutat, en els moments que s'aprova en votació ordinària la llei d'autoritzacions aranzelàries que posa a mans d'un Govern, que no pot inspirar la confiança dels productors espanyols, la sort d'importantíssimes indústries nacionals i el treball de milers d'obrers.

La publicació d'aquesta nota constituïa un vot de censura contra el senyor comte de Caralt, President de la Cambra d'Indústria, els correligionaris del qual, senyor Serradell i marquès d'Olèrdola, votaven a favor del govern, mentre el nostre il·lustre amic el diputat nacionalista per Barcelona En Pere Rahola defensava amb eloqüència i decisió al Congrés els interessos de la producció catalana.

Com a conseqüència d'aquesta desautorització i d'aquesta incompatibilitat notòria entre la presidència de les entitats econòmiques barcelonines i el servei de la política d'agressió constant a la riquesa catalana, suposàvem que el senyor comte de Caralt havia presentat la seva dimissió de la Presidència de la Cambra d'Indústria.

Aquesta suposició nostra deu haver estat confirmada pels fets, car el senyor comte de Caralt, que és senador, no ha comparegut a l'Alta Cambra per a defensar els interessos que representa la Cambra que presideix, interessos que posa en perill la gestió del seu cap polític, deixant a un altre il·lustre amic nostre, el senador nacionalista En Lluís Ferrer-Vidal, gairebé sol en la defensa de la producció catalana. Mentrestant, el senyor Serradell, correligionari del senyor comte de Caralt, s'entreté al Congrés a atacar el Sometent de Catalunya, coincidint amb la minoria socialista.

Malgrat, però, aquesta absència del President de la Cambra d'Indústria, En Lluís Ferrer-Vidal ha realitzat una brillantíssima campanya parlamentària contra el projecte de llei d'autoritzacions aranzelàries, defensant molt assenyadament i molt encertadament els interessos de la producció catalana i aconseguint que el govern rectifiqués una sèrie de prejudicis i aclarís intencions i propòsits no prou definits.

Gràcies a l'esforç intel·ligent i amorosívol de les minories nacionalistes, els interessos de Catalunya han tingut a les Corts la defensa que calia. Ara el govern no podrà al·legar ni ignorància ni assentiment. Ha estat dit tot el que convenia, i de la seva conducta ulterior el govern en serà l'únic responsable.

Si els governs de Madrid volen seguir empobrint i arruinant el país, continuant la sèrie de coses absurdes que constitueix la història econòmica d'Espanya, fins que els catalans hi han pogut intervenir una mica, els nostres parlamentaris no en tindran cap responsabilitat. Si els governs de Madrid volen seguir lliurant indefensa la producció del país a la competència estrangera, mantenint una balança comercial enormement contrària i depreciant la pesseta, Catalunya, baldament en sigui la víctima, no en tindrà cap culpa.

L'experiència ha demostrat que l'aranzel actual, que alguns creien de bona fe massa proteccionista, no ho és prou, almenys en certs aspectes. Si el govern no accepta aquestes lliçons de l'experiència, voldrà dir que la seva hostilitat a la riquesa catalana és més gran i el seu sentit separatista és més viu que el seu desig de defensar els interessos generals de la producció espanyola.

L'ofensiva contra Catalunya

UN TELEGRAMA DE PROTESTA

El Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons de Catalunya, ha adreçat el següent telegrama al senyor Alba:

«Ministre Estat. — Madrid. — En nom de les vuitanta tres entitats corals que constitueixen la Germanor dels Orfeons de Catalunya, protestem de l'atropellament comès contra Orfeo Germanor Empordanesa, de Figueras, privant-lo d'assistir a actes organitzats per l'Ajuntament de Tolosa, per a solemnitzar festa 14 juliol. Podrà tal vegada objectar-se, en justificació atropell, alguna infracció disposicions relatives pas frontera, però aquesta

insignificància no esborrarà consciència catalana emarga indignació per persecució d'aspecte sistemàtic contra les nostres més significatives manifestacions de cultura espiritual i social. — Lluís Millet, director Orfeo Català; Francesc Pujol, director Orquestra «Amics de la Música»; Joan Llongueras, director Institut Català de Rítmica i Plàstica; Francesc Balcells, prevere, mestre Capella de Betlem; Joan Balcells, director Orfeo Gracienc Joaquim Pecamins, director Escola Coral de Terrassa; Clement Lozano, director Orfeo Núria.

Publicacions rebudes

«Catalunya Social». Número corresponent a la present setmana.
«El cordó de Sant Antoni». Número d'aquesta revista corresponent al mes de juliol.

AL DIA

(Cròniques d'estiu)

Pallejà

Nit fosca, nit callada:
enllà d'enllà del riu
talment una faldada
de lluminares somriu.

Es la petita vila
que brilla en la foscor
i costa amunt enfila
guspires de claror.

Diria's estelada
que n'ha baixat dels cels
o llac que ha reflexada
la glòria dels estels...

Molins de Rei

Arriba a mes orelles
com un brandar de pins,
com d'un aixam d'abelles
entorn dels romanins...

I enòs, espetegaire
amb rastre de claror
s'enfila enlair, enlair,
un coet volador...

I, de cop, per la plana
s'escampa, comprénent,
al ritme encisador de la sardana
que diu un plany d'amor i enyorament

POL

Dietari històric

22 de juliol de 1823

NEIX A BARCELONA L'ESCRITOR
FRANCESCO DE P. CAPELLA

En una típica família menestral, que durant més de dos segles ha continuat un establiment de pocolater, al carrer de l'Hospital i Pla de la Boqueria, va néixer, ara fa cent anys, aquest veritable escriptor costumista. El seu pare havia conspirat contra la dominació napoleònica, i En Capella restà fidel tota la seva vida a aquell vell esperit català i tradicional dels seus avantpassats.

Els que el tractaren, diuen que era conetador insuperable d'anecdotes barcelonines, recollides en la seva llarga vida, fruit d'una fidel observació. Des dels fets de l'any 35, fins a acabar el passat segle, tota l'evolució de la ciutat havia estat per ell presenciada, i les aficions literàries i històriques, l'havien portat a escriure llegendes i tradicions, novel·les populars i treballs, en els quals la fantasia i els fets verídics es barrejaven en una especie de novella que no ha tingut després successor.

Fou un vulgaritzador de la història, com es veu en «Ormesinda» i «Judith de Welf». Va escriure en castellà i català, en El Correo Catalán i La Renaixença, veient una de les seves novel·les «Catalina», transportada al marroquí per la docta ploma d'En Pere Alcantara Peña.

Fou especialista en els fàuletons dels diaris, despertant amb les seves narracions la curiositat del lector, procurant sempre donar-li una lliçó de moralitat, sense pretensions de filòsof, però després com a cosa natural en qui tenia bondat de cor i usava la ploma més com espill del seu temperament, que com a cosa pròpia d'un professional de les lletres.

Mort en la nostra ciutat, als setanta vuit anys d'edat, el 17 de gener de l'any 1901.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

UN TELEGRAMA DE L'ALBA

El senyor Plà i Carreras ens transmet el següent telegrama, contesta del telefonama que protestant de l'atropellament comès contra l'Orfeo de Figueras, l'esmentat senyor adreçà al ministre d'Estat espanyol:

«Sr. Narciso Plà i Carreras.

Barcelona.
No he recibido telegrama ninguno de la persona a quien alude ni he tenido la menor intervención en el incidente de que se lamenta. Lo maravilloso pues en el presente caso es la ligereza con que ha podido usted redactar su impertinente telefonema. — Alba».

ENTRE DOS FOCS

LA posició de Catalunya en el món és la d'aquella que es troba entre dos focs. Aquesta posició, que en l'ordre econòmic és avui tan palesa, no és pas menys sensible en tots els altres aspectes de la vida nacional catalana.

Catalunya es troba, per una banda, amb el foc perennal d'un Estat enrunat i corrupte, les cendres del qual follament transportades pel torb d'un odi suïcida provenen de colgar la nostra existència. Per l'altra banda, es troba amb l'abrandament del foc regenerador d'aquells pobles que estan refent la vida llur amb un sagrat egoisme, fent rompedes heroïques, les fumes de les quals es retorcen en l'aire com exhalacions de les dolors passades.

Si Catalunya fos mestressa absoluta dels seus destins, la forta alenada d'un sagrat egoisme col·lectiu, forjat en la forn de totes les generositats patriòtiques individuals, es desfermaria amb sobirana embranzida, desviat prodigiosament les flames que avui ens amenacen.

Com que això dissortadament no és encara, cal que sapiguem sofrir les cremades que plagues avui la pell del nostre cos nacional. Saber sofrir vol dir contenir el crit de dolor, però, en canvi, aprofitar l'alligament per a evitar noves ferides.

Els danys que entre aquells dos focs sofreix la riquesa nostra, l'economia general catalana, són molt greus. No són, però, absolutament irreparables. Si pensem en la part de culpa que els catalans tenim en els fets que lamentem, no trigarem a convèncer-nos que la reparació total o parcial la tenim en les nostres mans.

Es un fet que l'Estat espanyol ha merescut el menyspreu més vergonyós del món internacional. La política interior d'aquest Estat ha transcendit escandalosament en un desprestigi i en un afebliment dels quals els altres molt oportunament s'aprofiten. Aquest Estat que es mostra tan gelós del més lleu desmembrament de les seves prerrogatives teòriques, fa veure que no s'adona que li manca la qualitat essencial de tot Estat, ço és: la sobirania. Espanya no és, ja fa molt temps, un país independent.

Totes aquelles coses que en el món internacional s'anomenen relacions diplomàtiques, ço és, tracte entre les diverses potències, amb el respecte, la dignitat i la reciprocitat consegüents, a Espanya es tradueixen en relacions entre amo i esclau, entre conquistador i vençut, amb l'agregant de què els amos són diversos i diverses també són les gradacions dels conquistadors. De seguir així, cada dia seran més sensibles els efectes de la pèrdua de la independència d'Espanya.

Les relacions diplomàtiques, qui sap si podrien ésser útils per dissimular un justificat despotisme dels conquistadors, quant als procediments per obtenir els fruits de la conquesta. No fóra diplomàticament recomanable una exhibició de força en un país on fossin possibles els mateixos resultats, emmanillant, per exemple, un ministre, amb una cadena àurea i refulgent.

Per altra banda, Catalunya, econòmicament considerada, — aquesta consideració en el món internacional d'avui és fonamental per obtenir totes les altres, — no pot despertar cap interès estranger que no sigui negatiu. La situació d'esclavatge en què viu Catalunya respecte de l'Espanya, esclava a la vegada, en els moments actuals, afavoreix les pretensions de les abrivades economies estrangeres.

En trobem, doncs, cal repetir-ho, entre dos focs. De les flames que de ponent i de llevant ens cobreixen, en sortirem amb vida? No hi ha dubte que sí. Com?

Deixeu-nos dir la nostra i que ens sigui perdonada la gosada immodèstia.

Atacant resoltament el foc que el vent de Ponent abranda, creiem que faríem una doble feina.

Avui per avui, per la salut del nostre poble, no podem desentendre'ns de cap manera de les coses d'Espanya. L'Estat espanyol està entestat a no tenir dignitat ni prestigi davant del món; està absolutament decidit a no ésser independent. Doncs els catalans hem de voler que Espanya sigui independent. Al costat d'una Espanya independent i dignificada, el camí que portaria al suprem ideal de Catalunya fóra pla com el palmell de la mà.

Per això cal que els qui facin fer la llei a Espanya, siguem nosaltres. Els països estrangers han de respectar Espanya, gràcies a Catalunya.

Recordem-nos, els catalans, que no tenim dret a renunciar a l'imperialisme del nostre nacionalisme, a aquell imperialisme somniat per En Prat de la Riba.

O la vida de l'Estat espanyol es dignifica, o mitjançant totes aquelles fecundes violències que els drets de ciutadania comporten, hem de fer impossible la vida política dels que detenten els atributs del govern. Que això és cosa fàcil? Dificilíssim; molt més difícil que la predicació de tots els radicalismes verbalistes, i que totes les tràgiques amenaces.

Si no sabem utilitzar — insistim — totes les armes que a la mà tenim, si no sabem ésser valents contra els nostres vicis racials, sobretot contra l'egoisme o indiferència interessada, malgrat totes les propagandes, no cal que ens fem il·lusions. Si no sabem, per covardia o per incapacitat, fer-nos respectar per l'Espanya decrepita, no serem mai respectats, ni s'interessaran mai per nosaltres, els Estats que reneixen de les cendres sagrades dels més alts heroismes.

LLUIS VALERI

Per als propietaris d'automòbils

S'avisava als propietaris d'automòbils que no han satisfet encara l'import de l'arbitri sobre circulació dels dits vehicles per carreteres i camins de

la Mancomunitat de Catalunya, la conveniència d'obtenir les corresponents patents a la major brevetat, per a evitar-se els inconvenients d'aglomeracions de darrera hora, i els perjudicis que puguin esdevenir-se en el cas que, per no haver satisfet l'esmentat arbitri, fossin denunciats per circular sense patent, tenint en compte que el termini voluntari per a obtenir-la acaba el dia 31 de l'actual.

'Assemblea de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya

L'alegre recomençar

Comentari a l'acabament de la Vaga

BARCELONA és la ciutat dels bruits sens nombre, com la mar d'Homer, quan brunzeixen tots els ruscos del treball. Amb el retorn al treball de tots els oficis que vagaven, han tornat a la urbs els bruits dels molts eixams. I aquesta enorme i sorda remor és joiosa i triomfal com una música, i és embriagant com el bull del vi novell.

El gran estrèpit del trànsit rodat escampa per les vies urbanes un alegre terratrèmol. Donant al vent joïós el drap banderant d'una cançó, els maçons se són tornats a enfilar al cim de les bastides a mig fer, que amb la cessació del treball tenien la tristesa de les ruïnes. I comencen els obrers del Metropolità d'entafurar-se en el negre cau, per fer llur obra de pastors, mastegant fosca i urbanitzant tenebres. Recomença l'epopeia del treball. *Incomincia la Vita nuova*, podem dir, amb les paraules gràvides manllevades a la joventut del Dant.

La Vaga no és mediterrània; la Vaga no és nostrada. Totes les vegades que aquest monstre escitric treu a la llum nostra la lletor dels seus membres entumits i baldats, Apollon Piti el matarà amb sa llança pura; Apollon Piti o el rós cavaller Sant Jordi, jove i àgil com el foc, muntat sobre un cavall de flama infatigable. Fill i fruit de la nostra lluminosa mitologia, a la bella vora d'aquest mar lliuent on l'Hefaiostos homèric hi té ses fargues batejants i ses negres i fumades oficines, serà, en tot cas, el Treball:

El Treball, monstre gran, fill de la Terra,
informe i nú de membres que retreu
quan ell s'erigeix i se redreça en guerra,
la vella faula del gegant Anteu.

Com ell cent braços i cent mans allarga
(casca una mà coneix son propi afer)
adés ferotge com Vulcà a la farga
adés dolç, com Penèlope al teler.

Així cantava jo l'altra tarda, que era pujat al Montjuich, l'esquerp turó de la calba testa i dels flancs boscosos i florits, per copsar tot el rebombori difús i alegre del treball recomençat.

La ciutat ronca i el mar quiet, aspirant la beatitud dispersa d'un cap al tard ple de calma i de silenci daurat: només, per les obertes platges, un trencar d'ones lentes, imperceptibles com una polsació; i un florir d'escumes efímeres. Senglotaven els clochers de campanades, i senglotaven les xemeneis de fum. I en aquest fum ennegreien llurs ales d'argent els *Angelus* bleixosos i desmaiats.

LLORENÇ RIBER

3 de juny de 1921, relatiu a suspensió i separació de secretaris, sotmetent-lo al Parlament fins a convertir-lo en llei i afegint-hi un precepte que assegurés els secretaris el sou que no hagin percebut durant el temps de separació i legal.

Tercer. Demanar als Ajuntaments, mentre el R. D. no hagi esdevingut llei, que estableixin reglaments d'empleats en els quals es consignin la necessitat de formular expedient previ a la separació i suspensió dels empleats municipals.

Quart. Procurar que en els reglaments d'empleats que es gestionaran que aprovin els Ajuntaments, segons es diu en l'acord tercer, s'hi consignin com a bases fonamentals les següents:

a) Condicions mínimes de capacitat per categories de funcionaris, ultra les que exigeix la llei municipal; b) sous mínims, per categories, partint de la base pel que respecta al secretari dels establiments en el R. D. de 3 de juny de 1921, i disposicions posteriors; c) entrada per concurs judicial per tribunal integral per regidors i tècnics de la deguda proporció; d) drets i deures dels secretaris i dels altres funcionaris i empleats, consignant-se ben clarament la independència del primer per a dirigir els treballs d'oficina; e) llicències; f) jubilació i pensions o cooperació econòmica de l'Ajuntament a la que estableixi la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de la Mancomunitat; g) inamobilitat per a tots els funcionaris i empleats, amb les garanties mínimes que estableix el R. D. de 3 de juny de 1921 pels secretaris; h) correccions disciplinàries, també segons determina el referit R. D. i) garanties d'imparcialitat en la instrucció dels expedients de suspensió o destitució.

Cinquè. Demanar que la Mancomunitat de Catalunya presti tot l'apoi als presents acords.

Sisè. Felicitar i agrair a la Mancomunitat l'haver establert la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals, la qual respon a una necessitat ben sentida de la classe i de

manar-li que estableixi aviat un sistema complet de pensions, de jubilacions i viudedats i bonifiqui als funcionaris municipals en la mateixa proporció que els secretaris.

Setè. Fer present a la Mancomunitat i a l'Escola d'Administració, la satisfacció amb que els secretaris de Catalunya han vist la publicació de la *Revista de la Vida Municipal*, que se'ls trameta gratuïtament.

Generalitat

INSTITUT DE FISIOLÒGIA

Han sortit cap a Edimburg el sots-director i el primer assistent de l'Institut de Fisiologia, doctors J. M. Bellido i R. Carrasco-Forniguera, ostentant el primer les representacions de la Mancomunitat i de la Universitat de Barcelona, per a prendre part en l'onze Congrés Internacional de Fisiologia, que ha de reunir-se a la vella capital escocesa, del 23 al 29 del mes que som, presentant-hi comunicacions dels doctors August Pi i Suñer i Josep Puig, i pròpies. Durant el viatge de tornada visitaran les Universitats de Cambridge i d'Oxford, i les institucions biològiques londinenques.

Ahir al matí, el president accidental de la Diputació, En Joaquim Borràs, va fer un merescut elogi d'una bella enquadernació efectuada en els tallers de la Casa Provincial de Caritat, que dona una idea justa de l'altura en què els dits tallers es troben en aquest ram.

El llibre enquadernat és el primer volum de la col·lecció Bernat Metge. Té aquesta enquadernació una presentació tant acabada i formosa com puguin tenir les que surten dels millors tallers de l'estanger.

L'esmentat exemplar és destinat al Mecenes de la fundació, En Francesc Cambó.

Ha visitat al senyor Borràs N'Antoni Busquets i Punsat.

SESSIONS PREPARATORIES

En conformitat amb el programa projectat, dijous, a les tres de la tarda, va tenir lloc a l'Escola d'Administració de la Mancomunitat la sessió de la Junta Directiva de la Mancomunitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya, despatxant-se els assumptes pendents i canviant impressions sobre els punts que varen ser objecte de deliberació a l'Assemblea ordinària, assenyalada per al següent.

Després de la sessió, i amb molta concurrència, es celebrà l'Assemblea preparatòria per a la provisió dels càrrecs de l'esmentada Germandat de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

El president de la Germandat, senyor Castells, donant per suposada la necessitat que continuï la Germandat, feu present el canvi d'orientació que la Mancomunitat ha de prendre amb motiu de la creació de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

assenyalà les dificultats amb les quals ha lluitat la Germandat per la creació d'una Oficina que tingués cura dels treballs interns, arribant a la conclusió que és del tot imprescindible l'organització d'aquella i la necessitat que funcioni amb caràcter permanent en aquesta ciutat.

Creu pertinent una renovació total de la Directiva de la Germandat a fi de donar entrada a nous elements que fins avui han estat al marge de les responsabilitats del poder. Referents socis presents demanen alguns aclariments i creuen que ha de continuar la dita Junta.

Intervé el senyor Baldrís sustentant el criteri exposat pel president. S'acorda en definitiva que, sense perjudici del que l'Assemblea general cregui pertinent de fer, la Junta Directiva culli de preparar la renovació de la Directiva i provisió de càrrecs de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

SESSIO INAUGURAL

Divendres, a la tarda, va tenir lloc al Saló de Sessions de la Mancomunitat l'Assemblea de constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

En començar-se l'acte el senyor Blasco féu ús de la paraula explicant l'actuació de la Mancomunitat per a la constitució d'aquesta Mutualitat.

Com que els vostres interessos — digué — són a l'ensens els nostres i és del poble català, la nostra primera institució política ha treballat ferrosament per tal que el projecte d'aquesta Mutualitat fos una realitat. En acabar va ésser llargament aplaudit.

Tot seguit va parlar el president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch. Començà el seu parlament saludant els assistents i tots els secretaris municipals de Catalunya, punts en aquesta Assemblea.

Aquesta Mutualitat — digué — serà per assegurar l'esdevenidor dels secretaris i de llurs famílies, i al mateix temps curarà d'intensificar els seus estudis en bé dels interessos de les nostres poblacions i de l'interès sacralíssim de Catalunya.

Féu de les viles catalanes viles sàbies i industrials — afegí — i dels seus ciutadans persones honrades i dignes. Cal que arribi un dia que per la vostra encertada actuació no es trobi una branca dolenta en l'arbre esplendorós de la vida catalana.

Acabà dient que tots els funcionaris havien de veure en la Mancomunitat una mare que estima i vol ajudar a la prosperitat col·lectiva.

En acabar va ésser aplaudit sorollosament.

CONSTITUCIO DE LA MUTUALITAT

Seguidament es discuteixen alguns dels articles dels Estatuts, prenent part en la discussió el secretari de Calafell, el de Tarragona, el de Manresa i els senyors Estapé, Nogué i Comet i Pardo.

Se suspèn als pocs moments la sessió per anar a l'elecció del Consell Consultori de la Mutualitat.

Representa la sessió, queden designats els senyors següent:

Representants de la Mancomunitat: senyors Bosch, Blasco, Riba, Estapé i Nogué i Bonet.

Primera categoria: Joan Roma, Antoni Mas, Jaume Poblet, Enric Xut,

Josep Reglà i Josep Mata. Conseller: Rafael Canudas.

Segona categoria: Enric Sallés, Pere Julià, Teodor Aldomà, Joan Baptista Izquierdo, Joan Vila, Pere Moze. Conseller: Josep Castells.

Tercera categoria: Emili Torner, Joan Pascual, Miquel Rome. Conseller: Artur Baldrís.

Quarta categoria: Juli Baxauli i Conrad Tauler. Conseller: Joan Pardo.

CONFERENCIA DEL CONSELLER DE LA MANCOMUNITAT SENYOR SANTIAGO DE RIBA I ESPANA

Divendres, a les deu del vespre, el conseller de la Mancomunitat senyor Santiago de Riba, va donar la seva anunciada conferència sobre «L'obra de la Mancomunitat». La sala de sessions de la Mancomunitat es va veure des de primera hora molt concorreguda.

El senyor de Riba féu una veritable divulgació de tota l'actuació de la Mancomunitat en els diversos rams que li incumben. Creu també necessari i aprova, per consegüent, la conducta de la Mancomunitat, d'evitar una excessiva publicitat dels actes i discussions que allí es desenvolupen, tota vegada que seguint aquesta conducta s'evita que es converteixin en qüestió política aquelles actuacions que tenen un caràcter eminentment administratiu.

Va retre un homenatge a tots aquells que en el moment de crearse la Mancomunitat regien les Diputacions i els admira per l'esperit de patriotisme que demostraren quan la creació de la Mancomunitat fou un fet l'any 1913, ja que amb l'acoblament de les quatre Diputacions en una sola corporació administrativa, renunciaren les atribucions i serveis que la llei els tenia reservats, en miras al bé col·lectiu. No cal negar que els senyors diputats van sentir, per aquest motiu, disminuir llur actuació, donat el règim especial i rigid al qual la Mancomunitat està sotmesa.

A continuació fa un estudi molt sintètic del funcionament de la Mancomunitat de Catalunya. Demuestra, a l'ensens, l'interès que la Mancomunitat posa en tot el que fa referència a política municipal. La prova la tenim en la publicació d'una revista tècnica que es trameta gratuïtament a tots els funcionaris municipals de Catalunya, a la creació de l'Oficina d'Orientació Municipal, i últimament de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya.

Examina els diversos serveis de la Mancomunitat i dedica unes breus paraules principalment a tots aquells serveis que més directament afecten als Municipis.

Compara la desproporció que existeix entre la tasca que s'hi fa i els mitjans econòmics de què la Mancomunitat disposa per a portar a terme la seva actuació de bon govern. Té paraules d'elogi per als funcionaris de la Mancomunitat que cooperen amb totes les energies i entusiasme en aquesta obra miraculosa que exterioritza i posa a la pràctica la Mancomunitat de Catalunya.

Per últim, prega als funcionaris que es converteixin en vincles de divulgació de la tasca que realitza la Mancomunitat, i així la nostra nació s'assabentarà de com aquesta atén tot els serveis que són indispensables per a la cultura i prosperitat de la nostra Pàtria.

El senyor de Riba va veure coratge d'aplaudiments, dels quals es féu mereixedor.

Els funcionaris municipals foren després obsequiats amb un lunch que els va oferir la Mancomunitat, visitant després totes les dependències de la dita corporació, instal·lades al Palau de la Generalitat.

CONFERENCIA D'EN JOSEP CLAVERIA

Ahir, a les deu, el professor de l'Escola de Funcionaris, senyor Josep Claveria Echavé, donà la seva anunciada conferència sobre el tema «Preparació i aspiracions dels Funcionaris Municipals».

Exposà l'agraïment de l'Escola per haver-li encarregat aquesta conferència, ja que en l'Escola sent com a propis els problemes dels funcionaris municipals.

Seguidament desenvolupà el tema de la conferència, establint la divisió dels funcionaris en aficionats o polítics i professionals o tècnics. Manifestà que, encara que la tècnica no s'adquireix sinó amb l'exercici

d'art de la funció, precisa seleccionar el planter de funcionaris, al qual efecte tendeixen diversos sistemes que va desenvolupar, o sia el del títol, el del concurs, o oposició i altres de mixtos combinats. A propòsit del primer s'estén sobre la creació i funcionament de l'Escola recentment establerta a París, d'Alts estudis urbans. A propòsit del sistema de l'oposició d'examen s'estengué sobre el sistema de la Comissió de serveis civils d'Anglaterra i Nord Amèrica, detenant-se, quant a aquesta darrera, en l'estudi de diferents programes d'examen, segons les categories o càrrecs a proveir. En quant al sistema combinat va explicar l'alemany i el de la Llei de Bases espanyola, del 22 de juliol de 1918, que no es combina.

En tractar d'aquest problema a Espanya, desenvolupà el desig dels funcionaris municipals, de rebre una tècnica inicial i ampliar-la després. En aquest sentit fa objecte de severa crítica, les conclusions del Congrés i Assemblea de secretaris recentment celebrades a Madrid, en les quals va voler-se acoblar o confiar totalment aquests ensenyaments als Instituts provincials, cosa que produiria un augment de professors de dubtosa aptitud i sense millora per al funcionari. Consigna com a ideal, amb miras a Espanya, la implantació de les Escoles de Funcionaris de l'esmentada llei de bases, amb aplicació a la preparació de funcionaris municipals i amb preferència a la mateixa, el desenvolupament i reforma de l'Escola d'Administració de la Mancomunitat, distingint-se el títol elemental del superior i exigint en un i altre l'adscripció d'un temps del deixeble a oficines municipals, rurals o urbanes.

Occupant-se de l'aspecte de la conferència, referent a les aspiracions dels funcionaris municipals, va ocupar-se especialment de les dues manifestacions de garantia en el càrrec, i quantia i pagament del sou, fent un petit estudi dels sistemes estrangers, i manifestant que totes les reformes de caràcter executiu seran inútils si no les empara una llei que protegeixi el funcionari i li garanteixi el sou i el seu pagament. Sols així poden desaparèixer totes les normes de jurisdicció que vagin orientades generalment contra el secretari. Creu necessari la conveniència de constituir Consells de disciplina, secretarials, que són la garantia més eficaç dels tribunals d'honor i les Juntes d'associació. Manifestà també la gran conveniència que el secretariat s'assumís al respecte, no per a crear Juntes de defensa, sinó per a fer una Associació forta i poderosa que defensés els interessos i drets dels secretaris, i que, com les amical franceses, sostingué la seva defensa i protecció en tots els casos que es requereixi.

LES CONCLUSIONS DE L'ASSEMBLEA

Després de la conferència es reuní novament l'Assemblea i després d'haver intervingut diversos assembleístes, foren aprovades les conclusions proposades pel Consell i que són les següents:

Primer. Reiterar la seva constant aspiració que la funció secretarial tingui tot el caràcter tècnic i la bella espiritualitat que li són indispensables, militant la creació d'Escoles professionals que, com la que sosté la Mancomunitat anys ha, preparin i produeixin el personal que s'ha de posar al servei administratiu dels Ajuntaments, les Diputacions i la Mancomunitat, declarant-se per tant: a) que d'ací endavant sols tinguin accés als càrrecs de l'administració pública de Catalunya les persones que posseïxin un títol universitari o professional adequat, els llicenciats de l'Escola d'Administració de la Mancomunitat o els actuals secretaris; b) que la Mancomunitat, assessorada pels organismes que cregui convenient, estudiï la manera d'establir i expedir títols semblants als que atorga als seus alumnes, als secretaris de Catalunya que comptin amb determinat nombre d'anys de serveis en el càrrec, establint la manera més fàcil d'obtenir-los, atenent que la llarga possessió del càrrec els fa mereixedors i els capacita per ostentar el títol de funcionari de l'administració local.

Segon. Dirigir-se al Govern d'Espanya perquè mantingui el R. D. del

El problema del terrorisme a Barcelona

(Discurs pronunciat al Congrés pel diputat nacionalista N'Antoni Martínez Domingo el dia 18 de juliol de 1923)

El señor MARTINEZ DOMINGO: Señores diputados: directamente aludido por el señor Saborit, me habéis de permitir que diga cuatro palabras, y aun éstas, mal dichas, porque, a la verdad, yo no venía preparado para hablar de este asunto, y forzosamente habré de pecar cuanto diga de cierta incoherencia, de cierto desorden, que una preparación adecuada hubiera evitado, y con ello ya molestia que a vosotros ha de causaros; pero una alusión tan directa me obliga a hablar: callar podría parecer falta de cortesía, y un diputado por Barcelona, que ha desempeñado recientemente la Alcaldía, pudiera interpretarse como algo peor. Ya dije yo el otro día que hace mucho tiempo que en Barcelona se practica el terror con distintas finalidades y que eso no debía pasar ni tolerarse en un Estado civilizado. Yo no puedo creer, señores diputados, que el Poder público no tenga manera de restablecer el imperio de la ley, el imperio de la justicia, acabando con un estado de cosas que es una vergüenza, que es una deshonra para una nación civilizada. Si yo hubiera tenido tiempo para recoger algo mi espíritu y se tratara ahora de un debate detenido sobre la situación de Barcelona, y no estuviese limitado por el Reglamento, que me obliga a no hacer más que explicar mi voto, yo exponería ante el Congreso cuáles son, a mi juicio, las numerosas y complejas causas que han contribuido a infiltrar el terrorismo en Barcelona, o, mejor dicho, que han preparado el terreno para que el terrorismo arraigue en Barcelona. (El señor Besteiro: Dígalo S. S.; sería muy curioso.) Otro día será. (El señor Besteiro: Es necesario, por el exacto conocimiento del problema.) Os hablaré, señores, del espíritu de violencia que ha informado allí siempre las luchas sociales, porque la violencia se ha predicado siempre al pueblo destruyendo todos los principios de espiritualidad que consagran la inviolabilidad de la vida humana; porque la fuerza, sinónimo de violencia, ha sido casi el único ideal de ciertas clases sociales, de los Gobiernos, para oponerse a los avances del proletariado; porque la violencia armoniza con la textura heterogénea de la clase obrera de Barcelona, que, indudablemente, se hubiera disgregado, según afirman algunos, si el temor no la hubiera mantenido unida, siendo, por tanto, fácil presa de la codicia sin freno, que es el alma de la concurrencia económica cuando se ausentan de ella todos los factores morales.

Y para mantener este temor, que al principio sólo fue preciso en casos excepcionales, se prodigó la amenaza; empezaron a cumplirse las amenazas; se generalizó el sistema y se ha prodigado la muerte de esa manera que espanta, porque revela una perversión inconcebible de la conciencia. Y al terror, señores diputados, se ha querido responder con el terror y hemos visto a la policía mezclada en estas sangrientas contiendas; hemos oído preconizar el crimen como sustitutivo de la justicia; hemos visto a la autoridad, hemos visto a la ciudad, contemplar impasibles verdaderas hecatombes humanas; que así se quebranta la sensibilidad de los pueblos y los que teníamos conciencia delicada hemos sentido un horror tan grande, que ha llegado un momento en que dudábamos si estábamos locos, o eran locos los que nos rodeaban.

Pero dejemos estas consideraciones, que me llevarían muy lejos, hablemos de la situación de Barcelona, dominada por un terrorismo que, como decía yo la otra noche, no puede envanecer a los ciudadanos de Barcelona, y realmente es un baldón de ignominia para los Poderes públicos que lo consientan o no aciertan a dominarlo. Esto no puede ocurrir, señores diputados, en un país donde haya Gobierno, en un país donde exista una policía experta, diligente, consciente de su deber, y Tribunales de Justicia que apliquen inexorablemente con valor, sin parcialidades, los preceptos de la ley. Y no se alegue, como se ha hecho tantas veces, las dificultades que la realidad ofrece para que esta policía y estos tribunales funcionen con la debida eficacia, porque si esto declara un Gobierno, es confesar su impotencia para cumplir los fines más fundamentales del Estado; es la afirmación de

que el Poder público en España es innecesario, es inútil, puede suprimirse como un organismo que estorba, pues ni siquiera le es dado cumplir su función primaria y esencial, que es el imperio de la ley, el imperio de la justicia; es reconocer paladinamente que, como en los pueblos de rudimentaria cultura, no sirve más que para recaudar tributos, y aun eso con las imperfecciones, las deficiencias y los abusos que son característicos y tradicionales en la Administración española. Imperando el terrorismo, no es posible la libertad del trabajo, que es otro derecho que ha de garantizar el Poder público, ni el libre y normal desenvolvimiento de las Asociaciones obreras, para que se organicen dentro de aquellas condiciones que crean más adecuadas para cumplir sus fines propios. No puede forzarse, señores diputados, a los obreros a que se inscriban en esta o en la otra Asociación, en este o en el otro Sindicato, y si esto no puede hacer el Estado, sino de aquella manera indirecta por la que a los asociados concede determinadas ventajas, menos puede admitirse que da coacción, ni aun moral, por parte de este o del otro Sindicato. Por eso, señores, no hay que confundir, como muchas veces se hace, la cuestión social con el terrorismo.

Son dos cosas distintas, aunque algunas veces se enlacen por las derivaciones delictivas que las pasiones desencadenadas dan a la lucha social en sus momentos de mayor intensidad, cuando parece que los hombres, arrastrados por el odio, olvidan y rompen todos los lazos de solidaridad humana. Misión del Poder público es evitar que se llegue a tan lamentables extremos, y difícilmente se llegaría a ellos si el Estado, consciente de su deber, cuidara de que hubiera más justicia social, más justicia penal y más justicia gubernativa. Nada parecido a esto, señores, se ha tratado casi nunca de aplicar a los conflictos sociales de Barcelona cuando estallan con bruta rudeza, sino que se les ha dejado crecer, abandonados a sí mismos, hasta que el hambre, el cansancio, los perjuicios materiales han rendido a los contendientes y entonces se ha reanudado el trabajo sin cordialidad, sin reconciliarse los adversarios, separados por un abismo de odios que difícilmente se borran jamás, y el odio explica también muchas cosas.

El señor VICEPRESIDENTE (Conde de Peña Ramiro): Señor Martínez Domingo, la Presidencia se permite llamar la atención de S. S. sobre que no es precisamente la explicación del voto lo que está haciendo. Está exponiendo asuntos interesantísimos; pero que tal vez no sean de este momento.

El señor SAVORIT: Muy interesantes.

El señor VICEPRESIDENTE (Conde de Peña Ramiro): Interesantísimos.

El señor BESTEIRO: Y muy congruentes con la cuestión de que se trata.

El señor MARTINEZ DOMINGO: Ya sabe el señor Presidente que hablo forzado por una alusión.

El señor VICEPRESIDENTE (Conde de Peña Ramiro): Es una simple observación que me ha permitido hacer a S. S.

El señor MARTINEZ DOMINGO: Pues yo decía que muchas de estas huelgas se hubieran fácilmente solucionado en sus comienzos, si la autoridad gubernativa se hubiera penetrado bien de la gravísima responsabilidad en que incurria con su negligencia, porque en estos tiempos difíciles hay que excederse en el cumplimiento del deber poniendo en él todas las energías. (El señor Abril y Ochoa: ¿Qué hizo S. S. cuando fue alcalde de Barcelona?) Eso es lo que yo hice intervenir en los conflictos. (El señor Abril y Ochoa: Está hablando S. S. de las faltas que cometían las autoridades gubernativas y S. S. ha sido alcalde de Barcelona. Sería más conveniente que explicase qué ha sido lo que ha hecho con respecto a esos particulares cuando fué alcalde de Barcelona.)

El señor VICEPRESIDENTE (Conde de Peña Ramiro): Señor Abril y Ochoa, no sería congruente tampoco con la explicación del voto.

El señor MARTINEZ DOMINGO: ¿Cómo voy a contestar a todas estas alusiones? Lo que yo puedo decir es que cuando he desempeñado la Al-

caldía de Barcelona, y lo saben los señores que han sido concejales conmigo, nunca he rehuido intervenir, ni aun en momentos de peligro, en todos los conflictos sociales; y más iba a decir: que he visto solucionar muchas huelgas, a cuya solución yo he coadyuvado, cuando la autoridad gubernativa ha tenido una visión clara de la naturaleza del conflicto, de sus posibles derivaciones, de la razón que asistía a cada una de las partes, y ha sabido imponer a todos una solución justa, obligando a sacrificar sus particulares y egoístas intereses cuando se hallaban en contradicción con el bien del público. Quizás se excediera algo en sus atribuciones, pero a falta de una legislación que regule estos casos, a falta de Tribunales arbitrales que los resuelvan, si la autoridad se inhibe, los conflictos se extienden, se agravan, sobreviene la violencia y, como sucede siempre en España, necesariamente todo acaba por la suspensión de garantías, por la declaración del estado de guerra, y terminado éste, que no puede ser indefinido, por que las cosas sigan igual o peor que antes.

Perdonad, señores diputados, esta digresión, quizás poco congruente con el asunto que ahora se discute, pero yo quería advertir al Gobierno y a los señores diputados que las causas que influyen en los llamados delitos sociales, en el terrorismo, son muy hondas, no pueden desaparecer radicalmente ni aun reducirse en sus terribles efectos con medidas tan limitadas como las que se proponen en el proyecto de ley que ahora se discute, sino que es necesario que vayan acompañadas de una legislación social, de una acción de Gobierno serena, enérgica, justa, perseverante, que imponga a todos el cumplimiento de la ley, y que esta acción de Gobierno no se realice nunca si los servicios de policía no se prestan como es debido, si los Tribunales de Justicia no cumplen con su deber.

Yo, sin embargo, señores, votaré el proyecto de ley que presenta el Gobierno, en el caso de que el Gobierno declare que necesita este proyecto para acabar con el terrorismo o al menos disminuir sus efectos. (El señor ministro de Instrucción pública y Bellas Artes: Para contribuir a esa obra; lo ha declarado.) Si el Gobierno declara esto yo votaré el proyecto de ley porque no podemos exigir responsabilidades a los Poderes públicos si les negamos los medios que ellos creen indispensables para cumplir sus deberes.

Ahora, he de hacer una advertencia al Gobierno: que mire la grave responsabilidad que contraerá si al aplicar esta ley resulta en la práctica que no se desarma más que a los hombres honrados y se dejan las armas en manos de los asesinos. (El señor Saborit: ¿Me permite S. S. una interrupción? Su señoría, que conoce tanto Barcelona, tiene la bondad de decirme si sería partidario de desarmar al Somatén?) Yo, señores, no me puedo asociar a las censuras que aquí se han dirigido al Somatén, porque todas las censuras que se dirigen a una colectividad, sin distinciones, sin reservas, con carácter de generalidad, nunca son justas. Si ha habido abusos por parte del Somatén, serán algunos de sus individuos los que los hayan cometido, y si se cree que se han de dictar medidas para remediar estos abusos, a mí me parecerá muy bien. Pero han de tener en cuenta los señores diputados, que el Somatén está mandado por un general y por jefes y oficiales del Ejército. Claro está que esta institución no se concibe en un país donde el Poder público sea fuerte, donde la acción del Poder público se deje sentir con la eficacia precisa para defender la vida y la libertad de los ciudadanos; pero en una ciudad como Barcelona, que ha estado abandonada a toda la anarquía del desorden y a todos los desmanes de los asesinos, es natural que la falta de eficacia en la Autoridad sea suplida — por que sin Autoridad no se puede vivir — por otros poderes que ya actúan legalmente o ya viven fuera de la normalidad legal.

Esta es una cuestión que debe precisarla el Gobierno, y por eso hay una enmienda presentada que, a mi juicio, es una prohibición indirecta, de soslayo...

El señor VICEPRESIDENTE (Conde

de Peña Ramiro): La enmienda se discutirá en su momento oportuno; ahora no podemos anticipar su discusión. (Rumores.)

El señor MARTINEZ DOMINGO: Comprendo que tiene muchísima razón el señor Presidente, y después de estas observaciones que yo he hecho, observaciones ligerísimas, porque no era el momento oportuno para darles mayor amplitud, he de manifestar que, como yo estoy dispuesto a votar el proyecto del Gobierno, en el caso de que éste lo considere indispensable para mantener el orden público y para disminuir el terrorismo también he de votar en contra del voto particular.

La situación a Barcelona

DETALLS D'UNA DETENCIÓ

La detenció del sindicalista Joan Martorell, reclamant per l'autoritat militar que el tingués en rebellió, com ja diguérem, fou efectuada en virtut de telegrama rebut de la direcció general d'Ordre públic.

Sabent que habitava al carrer de Magallanes, 19, els agents de policia encarregats de la captura hi anaren i hagueren de trucar repetides vegades a la porta del pis, que finalment s'obrí, sortint una dona que va dir que el Martorell no hi era.

Els agents, acompanyats del sereno, van fer un registre minuciós en el pis sentre trobar el qui cercaven, i havent examinat la galeria, de moment no van veure ningú, però després, gràcies al fanal del sereno, van trobar el Martorell, el qual estava penjat a la part de fora de la barana, arrapat als ferros.

Van haver d'apuntar-li una pistola per a obligar-lo a pujar i fou detingut i portat a la inspecció general.

ATRAQUEM

Es presentà al dispensari del carrer de Sepúlveda Eduard Ramon Fortuny, de 23 anys, dependent de comerç, perquè li creessin una cunús al costat dret, qualificada de pronòstic reservat.

Declarà que passant per Can Campana (barriada de Galvany), a les vuit del vespre, l'havien atracat quatre o cinc homes i li havien pres la cartera que contenia papers de cap importància i un dècim de la rifa.

EL PREU DE LA CARN

S'ha reunit al Govern Civil, sota la presidència del governador, la comissió encarregada d'estudiar el problema del preu de la carn.

Per la Junta de Proveïments hi van anar els senyors Nadal i Pau, i per l'Ajuntament, els senyors Maynes i Plaça.

Demà tornaran a reunir-se.

PREMIIS

La Cambra Mercantil ha posat en mans del governador dos rellotges d'or, quatre d'argent i sis rellotges braçalets d'argent, destinats a premiar serveis notables dels agents de l'autoritat.

PER LA MORALITAT

El governador ha imposat multes de 500 pessetes a tres casinos de Sabadell per jugar als prohibits, i al mateix temps ha suspès d'empleu i sou l'agent de policia encarregat de la vigilància d'aquelles societats.

El senyor Portela ha reiterat les ordres referents als espectacles obscens i ha fet saber que l'establiment que sigui multat tres vegades serà tancat.

DETINGUTS

Els agents que feien escorcollaments durant la nit darrera detingueren, en diferents llocs: a Antoni Cortès, que duia una pistola; Francesc Moreno, un revòlver; Francesc Santiago, un altre revòlver, i Emili Velázquez, una clau anglesa, la procedència de la qual no va saber explicar.

Tots aquests personatges són indomestats.

ELS PRESOS

La «Solidaridad Obrera» ha assegurat que els presos que el jutge militar posa en llibertat, resten detinguts a disposició del governador.

El governador ha manifestat que els presos alliberats pel jutge militar són: Joaquim Pons, el qual queda lliure a la mateixa presó militar; Juli

Giner, Rafael Martínez, Salvador Sureda i Gonçal Soler, els quals foren duts a la inspecció general el dia per si estaven reclamats, i no essent-ho, foren deixats anar tot seguit.

Marius Alcón, que fou posat a disposició del jutge del Sud que el reclamant per coaccions.

Posteriorment ha estat alliberat el jutge militar Josep Grau.

UN ATEMPTAT

Ahir a les nou del vespre, a l'creuament dels carrers de Sepúlveda i Casanova, uns desconeguts van disparar contra l'advocat don Josep Seseras de Batlle, de 28 anys, i el van causar una ferida a la regió epistomica, una al costat dret, una a la cuixa esquerra i una a la regió gènita, pronòstic gravíssim.

Una bala perduda va anar a terra a Frederic Musolas Sabater, de 30 anys, ebenista, que estava a alguna distància assegut en un pedris versant amb la seva promesa, i va causar una ferida a l'ull esquerre amb destrucció global i epistaxis, pronòstic greu.

Els dos ferits van ésser auxiliats al dispensari del carrer de Sepúlveda el primer, traslladat després a la clínica del doctor Corachan, i el segon al seu domicili, Font de Sant Miquel, 6.

El senyor Seseras havia actuat com defensor en el procés per l'atemptat contra el governador senyor Martínez Anido. A part d'això no se sap que intervingués en res de les lluites socials.

L'11 de Setembre d'enguany

La Comissió executiva de la data de l'11 de Setembre ha iniciat els treballs preparatoris per a l'organització magna del homenatge a l'víctim conseller en cap Rafael Casanova i màrtirs de les llibertats de Catalunya.

S'han cursat ja lletres de convit a les entitats catalanes de l'estranger perquè celebren actes patriòtics de remembrança dels fets heroics de 1714, ja siguin vetllades, mitjans, funcions, etc., i tenint hissada al balcó de l'entitat la senyera barcelonina durant tot el dia 11 de setembre de tenir facilitats també se les convide a remetre ofrenes pel monument a En Rafael Casanova.

S'està preparant la remesa de lletres de convit a tots els Ajuntaments de Catalunya i és d'esperar que, om els altres anys, seran també molts Ajuntaments que rebran el degut homenatge als defensors de les nostres perdudes llibertats.

Anirem donant detalls oportuns de la marxa dels treballs d'organització, així com de les impressions que es vagin rebent.

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fets i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots els compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fets amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconec-

LES TERRES CATALANES

SABADELL

«COUPLETS» EN CATALA

Deu fer dos o tres mesos que el «Diari de Sabadell», que tant i tant treballa per a aixecar el nivell cultural del nostre poble, publicava un article anònim sobre la necessitat de catalanitzar el «couplet». El jove redactor, o el col·laborador espontani, el que fos, amb una agilitat i amb una vehemència que ara no ascau a logiar, venia a dir — no asseguro que ho fets amb aquestes mateixes paraules o bé amb altres — catalanitzant el «couplet» arquitecturalment catalunya.

No és, no és. Jo pregaré al senyor Trabal, que no fa pas gaires dies donava una llambregada perspiciosa als camins que han de portar-nos Catalunya endins, que prengui la paraula i em substitueixi en la dura tasca de rebre d'una manera imparcial, això de la catalanització del «Couplet» pot considerar-se com un camí salvador.

Però, com que esperant les paraules del senyor Trabal, perdrem una mica de temps, i com que jo, per altra banda, no puc disposar lliurement de les seves energies, hem trobat en la dolorosa necessitat de resoldre el problema de l'última joia, esmentada en produir la lectura de un nou article de l'esmentat senyor, sobre una matèria que demostrava conèixer a bastament i de carregar amb totes les responsabilitats per a començar la tasca.

Prego, però, als meus lectors que no es prenguin aquest article massa a la valenta. Honestament i prudentment, la vegada, que començai per confessar que jo en tot això dels camins de Catalunya endins — amb totes les llambregades que s'hi han donat i amb totes les coses que s'han dit — hi vaig una mica perdut. No dubtant però que no m'havien de privar per un dia de la vostra condescendència, ens enfonsem plegats en l'assumpte.

Començarem per acceptar incondicionalment tot el pensament de l'arquitecte del «Diari de Sabadell».

—Sí, senyor! Havem de catalanitzar el «couplet». Com s'entén? És a dir que el poble ha de sentir «couplets» catalans? No, no, no, no i no! El català és una llengua meravellosa.

Podem traduir Homer i Chénier i havem dit Chénier a l'atzar. La veritat última de l'Arús fa que el que segueix no sigui ben bé exacte — amb tota la dignitat! L'havem adaptada a la llengua — a Poe i a Mark Twain! Tenim una llengua rica. Ho havem d'envair tot, tot i tot! Havem de treure els enemics que tenim a dins. Els més terribles d'aquests enemics són les males llengües (volem dir les altres llengües) i una particularment! Combatem-la, envaim el seu camp randàlicament! Que això és fer nacionalisme! Que això és fer patriota! Que, si no, sereu uns traidors! Que allà etc., etc.

(Tot això s'ha de dir d'una manera violenta.)

...

—Fundem una Acadèmia catalana per a coupletistes! Victòria, victòria! La bella Pipi té un gos d'aquells llestos, que abans es deia «Don Rodrigo» ara ja es diu Otger. Endavant! La bella Lulú ha llegit En Prat de la Riba. Ara sí que triomfem! La «Pepeita Calatrava», que és una moça andalusa molt eixerida, ja sap dir: «Nostra Parla», «Los Segadors» i «Chisme». No podem dubtar del triomf!

(La violència del començar va essent substituïda per una franca expressió d'alegria.)

...

—No havem treballat prou encara. Obliguem a Leandre Roure i Garriga a fer «couplets» catalans! Ja en tenim mitja dotzena! «Al què tinc...» (humorístic); «La picardia»; «Quin home més salau!» (humorístic); «Catalunya» (humorístic, vull dir patriòtic); «La Pepeta és al portal»; «La mala bestia» (humorístic)!

Ja n'hi ha prou per a començar! Que vingui un músic i que destrui quatre sardanes per a adaptar-les-hi. Publiquem-ho tot en un llibre! Que en Miquel Carreras faci un próleg!

Què! Diu que no ho vol? Per força! etcètera, etc.

(El joc primer de violència i franca alegria continua. L'enumeració dels «couplets» s'ha de fer amb una mica d'aire triomfal. En acabar la joia, es tenyeix amb una mica d'ironia.)

...

—No havem treballat prou, encara. Havem de purificar el «couplet». Els deixarem endarrerar! Que vingui el poeta! El Joan Arús baveu de treballar per la pàtria; deixeu-vos de sonets afamejats i de cançons lleugeres! Necessitem «couplets». Ja en tenim un! «Amor que mata». És molt dolent, però es farà cèlebre! Que hi posi música En Ríbal Teballeu, treballen, senyor Arús! Vós rai que hi teniu certa facilitat! Molt bé! «Les males dones», una mica sentimental, però, vaja, és el primer. Havem de fer un nou gènere literari! Creuem més l'acudit, senyor Arús.

«Els vells verds», una mica posada, però està bé la intenció. Feu l'últim esforç i publicarem un llibre amb: próleg d'En Gosalvez Torres... etcètera, etc.

(Te general d'entusiasme.)

...

—No n'hi ha prou amb un! Que vingui més poemes! Senyor Obols, sou massa jove per a renegar del poble! Us exigim un «couplet», humorístic a base d'un que s'estigui morint de gana. Que no sabeu com fer-ho? Arregleu-vos com puguem, o sinó demostrareu que no sou poeta, ni, romances, i quan direu que sou un patriota, us ferem caure la cara de vergonya! Llàstima, llàstima, que s'hiagi mort en Folguera, etc., etc.

(To violent, escèptic, algunes vegades, agressiu sempre.)

...

Imaginem-vos aquestes escenes i mureu els resultats. Vós, ombra puríssima del poeta Folguera, i vós, poeta Joan Arús, i vós, poeta Obols, em penso que no podeu indignar-vos, ni podeu nodrir una secreta ranoneta, si jo us dic categòricament que el senyor Roure faria més bé que a vosaltres, els «couplets». Vós, Miquel Carreras, el jovial, no em ma-

leireu, tampoc, si us asseguro que el príleg que sortís de les vostres mans no superaria de cap de les maneres els que ja han escrit el senyor Serrano, de l'Associació de la Premsa, o el senyor Nieto de Molina, per exemple. I vós, senyor Rifa, em penso que accepteu amb força gust la meua opinió que no reeixirieu pas del tot en fer la música d'un «couplet». Més val, doncs, que no parlem de purificació!

...

(Com que el temps s'acaba i aquesta matèria dona molt per parlar, reservaré per un altre article les energies, article en el qual, després de treure noves conseqüències d'aquest primer ens permetrà fer algunes divagacions noves i considerar la qüestió del «couplet» català sota altres interessants punts de vista.

WHITE

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Les sardanes

Han començat les audicions de sardanes organitzades pel café d'Espanya.

La cobla, que és La Principal del Vallès, es posa a tocar au abalcó del cafè que dona a la plaça de Sant Francesc i allí s'organitzen les rodones.

Demà tocarà de sis a vuit del vespre i de deu a dotze de l'nit.

Nomenament del Sr. Fontanals

El prestigiós metge senyor Fontanals ha estat nomenat cap de la brigada sanitària que ha organitzat la Mancomunitat de Catalunya Lleyda.

El senyor Fontanals, era el metge de la Diputació i, com a tal, ha intervingut en moltes epidèmies de la nostra «provincia» donant mostres sempre d'una extraordinària competència i d'una decisió exemplar que el fan home molt a propòsit per al delicat comès que tindrà.

Baralla

Avui hi ha hagut una baralla de

dones al Canyeret. Sotriadament «hi» ha posat la noia de 17 anys Teresa Costafreda d'una de les dones bel·licoses i la que es barallava amb la seva mare que es diu Pilar Cosse ha donat unes ganivetades a la desgraciada noia.

Altres noves

Dilluns, a les set, farà reunió la Junta de Govern de la Casa de Beneficència de Mancomunitat de Catalunya a Lleyda.

—Demà, al camp de la Penya Deportiva Salvat jugaran el de la Penya i el Centre d'Esports de Manresa.

—Anit al Teatre dels Camps Elisis la companyia de comèdia que dirigeix el senyor Serrano posà en escena «La Pimpinela Escarlata». Com que s'havia fet molta propaganda acudí al teatre molta gent, però l'obra no agradà gaire.

—S'ha publicat un fullet contint els treballs que foren llegits en la vetllada que va celebrar-se al local de la Caixa de Pensions per a la Veïllada i d'Estalvis en honor del malaguanyat canonge doctor Gaya.

Es un homenatge al simpàtic i virtuós canonge que han agraït molt els nombrosos amics que en vida tenia el doctor Gaya.

La Costa

SANT POL DE MAR. — Un xic epatada la virulència terrorista de la capital, els nostres estiejants, que en llur majoria en són veïns, donen a l'encisera població una nota ben agradable d'animació i ciutadania. Els banys, el cinema, els balls i reunions, curulen llurs locals d'una concurrència bigarrada, on franquegen l'home de ciència, el literat, l'artista i el negociant, lliures de les preocupacions ciutadanes.

No citarem noms per a no exposar-nos a omissions involuntàries. Farem constar, però, que enguany la colònia és molt més nombrosa que l'any passat.

—Amb motiu dels exàmens i exposició escolar, celebrats darrerament per les alumnas del Col·legi Nacional que dirigeix donya Carme Domènech es palefaren el gran d'avençament

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Reunió al Govern civil

Ahí a la nit es reuniren al Govern civil els comerciants i tenders de queviures. El governador els va advertir que havien de fer un esforç per abaratir les subsistències, afegint que en cas de no fer-ho, es veuria obligat a emprendre una forta campanya per aconseguir-ho.

Concert

Ahí donaran un concert de beneficència l'Orfeó Tarragoní i la banda del regiment de Luchana, acudint-hi bastant de públic i obtenint les dues entitats execució un èxit remarcable.

Altres noves

Els veterinaris municipals segueixen decomisant partides de peix que arriben a nostra ciutat en mal estat.

—A la Casa de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Tarragona han començat a repartir-se ampolletes de llei als nens pobres. Aquest servei anava a càrrec de l'associació de senyores titulada «La Gota de Llach».

—Demà farà una excursió a la font d'En Garrot el Pomell de Joventut Amor i Germanor.

—Demà a la tarda el Tarragoní anirà a Valls a jugar amb l'Atlètic Vellenc, i el reserva anirà a Torredembarra a jugar amb el Mediterrani.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

L'assemblea del Magisteri

Ven arribant mestres d'arreu de Catalunya per assistir a l'assemblea del Magisteri, que començarà demà en nostra ciutat.

A la secció històrica, dedicada a honorar les grans figures del Magisteri català, hi assistiran les autoritats i el públic.

Després aniran a Bell-lloc per a posar una làpida a la casa rectoral de mossèn Baldri Rexach, el gran pedagóg català del segle XVIII.

Altres noves

Ahí a la nit donà al teatre Principal la seva conferència el senyor Rovira Virgili, tractant de «Catalunya davant d'Espanya».

Fou molt aplaudit per nombros públic.

—Ha estat en nostra ciutat el director dels Museus de Barcelona, visitant al senyor bisbe doctor Llompart, per a tractar de la projectada creació d'un Museu Episcopal en nostra ciutat, degut a la iniciativa de l'Ateneu Gironí.

—L'Ajuntament d'Hostalric ha acordat l'alienació de la Casa Consistorial vella, destinant el seu import a construir escoles.

...

de les nenes i la importància que l'esmentada professora dona a l'ensenyament de la llengua catalana. A totes la nostra enhorabona.

—La crisi industrial, general a tot Catalunya, per manca de proteccionisme dels que ens desgovernen, es deixa sentir a St. Pol amb certa intensitat. Hi ha fàbriques parades i altres que treballen amb reducció d'hora. Es de desitjar que cessi aquesta situació anòmala que tant perjudica fabricants i treballadors.

—Per dimissió de l'alcalde don Sebastià Vila, fundada en tenir l'edat reglamentària, i renúncia del tercer tinent que havia de substituir-lo, ha estat elegit per a presidir el Municipi, don Josep Coll.

Comprentent el senyor Coll que li era indispensable la cooperació de la minoria nacionalista, la condicionà a la seva acceptació. Don Sebastià Puiguet, en nom d'ella, manifesta que tindrà amb el nou batlle totes les atencions que havia tingut amb el dimissionari, sempre que la seva actuació fos enllaçada i beneficiosa per a la població. Fagu, també, una breu però enèrgica i encertada exposició de la marxa política de l'Ajuntament, que va quedar sense resposta

LIQUIDACIO DE MOBLES

CASA GIMBERT

Canuda, 35. - Telèfon 4161 A.

Per ampliació del local i importants reformes es liquiden totes les existències amb

descomptes del 30, 40 i 50 %

Visitar aquesta casa és aprofitar el temps i estalviar diners

Nota: No confondre's, núm. 35, davant del carrer del Duc de la Victòria

ELS ESPORTS

MARITIMES

Divendres passat, a la vetlla, amb motiu d'inaugurar-se els concursos internacionals, es feu, a la piscina del C. N. Barcelona, una festa interessant, amb el concurs de Ferenvarosi Tona Club, campió d'Hongria.

Hi acudí una triada concurrència, en la qual abundaven les senyores elegants, veient-se tot ple el local del Club, on ocupaven lloges distingides el senyor Bregon, en representació de l'Ajuntament, i el consell d'Hongria, veient-se també delegats del comandant de Marina i altres autoritats. El local, malgrat no estar lluitat del tot, per causa de la darrera vaga, que va impedir posar la coberta metàl·lica, presentava un bonic cop de vista amb la munió de banderes, que l'adornaven, presidides per la de la Confederació, i l'esplèndida il·luminació elèctrica que proporcionava a la piscina, amb la seva aigua transparent, un aspecte ben atractiu.

Va començar la festa amb un partit de polo entre els clubs de Sabadell i el C. N. B., representats per Font, Brauser, Planell, Galan, Garcia, Vila, Ramonet, el primer, i Cruells, Borràs, Salat, Galilea, Bretos, Estapé, Rebollo, el segon. Ambdós lluitaren amb entusiasme, i els de Sabadell, malgrat no ésser tan ràpids, feren no sols una brillant defensa, sinó que contrarestaren el joc del B., arribant a empatar a dos gols, i escoltant molts aplaudiments. De l'equip local es va distingir especialment l'estapé.

Començaren les carreres amb 200 metres de braça de pit, on el nostre Costa (del Pop, de Badalona), sostingué una aferrissada lluita, en tota la carrera amb En Wenk, el qual sols el va poder avançar de dos o tres metres al final, per la seva major pràctica del nedar de piscina. L'hongarès esmerçà 3' 1" i el badaloní 3' 26", essent tercer En Balcells, del C. N. B. Aplaudiments.

Seguiren una munió de salts a tres palanques, de tres, cinc i vuit metres d'alçada, alterant els nostres Tort, Bellavista i altres amb els famosos Nagy, Nauts, Baelm, etc., els quals posseïen, en general, una puresa d'estil i una elegància verament remarcables, i es feren aplaudir, tant en els salts clàssics de l'àngel, carpa, etcètera, com en l'home de fusta, cop de peu a la lluna, mortals de tota mena i altres, que feren passar una bella estona a la concurrència.

Els 100 metres, estil lliure, foren bravament defensats per En Pinillo, qui tingué el desavantatge d'ensemparar amb la corda que limitava el seu camp, però malgrat això, féu un bonic final, en 1' 13. En Wenk féu 1' 11, i fou tercer en Ferrés, més entrera.

Dues sèries foren disputades entre debutants, 60 metres, essent un dels neòfits l'hereu del gran Camper, qui lluità de valent, fent un bell segon a la seva sèrie. La classificació fou: Sabata, 53", Conde, 53" 2/5, i Pinillo, 54".

La carrera de 250 metres relleus, per cinc nedadors, culminà l'emoció de la vetlla, presentant-se els nostres Pinillo, Roig, Trueta, Fàbregas i Pera de Jordi, del C. N. B., contra els hongaresos Wenk, Sereny, Horvath, Machan i Keseru, veient-se en els nostres un braó, acompanyat d'una perfecció d'estil, que els fou dignes d'alternar amb els millors nedadors. La lluita fou ferma en cada moment, però els forasters prengueren lleuger avantatge en els viratges, i d'haver perdut un dels nostres la línia recta, també va influir en el resultat final, que fou favorable als del F. T. C., en 2' 42" 2/5, mentre els nostres feren 2' 45" 3/5. Una ovació exorbitadora coronà el treball dels nedadors. On es posà de relleu de debò l'alt

valer dels nostres visitants fou en el partit de polo final, el qual ens recordà els presenciats a Anvers en ocasió dels Jocs Olímpics, car els hongaresos són realment de primera categoria mundial, però els nostres han anat creixent i a base de conservar l'homogeneïtat de l'equip tenen un valor esportiu molt respectable. Així no és d'estranyar que el partit fos disputadíssim i ple d'incidentes emocionants que el públic seguí atentament vibrant en cada moment de la lluita.

Els jugadors, ràpids, coneixedors a fons del joc i emprant tots els recursos, portaren el partit a gran treu, des del començament, acabant la primera part amb el resultat de 2 a 1 i a la segona, encara intensificaren l'entusiasme, guanyant finalment els estrangers per 6 a 3, entrats aquests darrer per En Ll. Gibert, qui amb son germà i el porter foren els herois de la jornada.

Els equips eren:
C. N. Barcelona: J. Cruells, Basté, Tusell, F. Gibert, Puig, Ll. Gibert i Fontanet.
Ferenvarosi T. C.: Hortvath, Machan, Na das, Keseru, Wenk, Fazekas i Wertessy.

Arbitrà amb gran energia i molt justament En Ludvig.

La festa, celebrada sense intervals enutjosos i amb l'auxili d'un «speaker», qui assabentava el públic de tots els detalls de les proves, fou un gros èxit pel C. N. B., preludi d'un major encara a la festa de demà a ja tarda, per la qual ja s'han venut gairebé totes les entrades.

CORREDISSES

El programa d'aquesta tardal amb el segon encontre de Water-polo.

El resultat advers aconseguit pels nostres davant rivals que han confirmat la seva fama i sèrie de triomfs aconseguits últimament, aviva extraordinàriament l'interès d'aquesta tarda, que fa preveure resultats el formos edifici piscina del Club de Natació Barcelona, insuficient, davant l'expectació regnant per a veure altra vegada lluitar amb els nostres, el millor equip de Water-polo que ha visitat Barcelona. Ningú com l'equip campió d'Hongria, ha impressionat tant.

Els salts amb les noves palanques, especialment amb la de 8 metres és un altre detall que reunit a les dues carreres de rellevaments que figuren en el programa confirmen quant deixem manifestat.

El programa és el següent:

Primer: partit de Water-polo. C. N. Mataró contra C. N. B.

Segon: 400 metres estil lliure (internacional).

Tercer: Carrera infantil 33 metres.

Quart: 200 metres rellevaments 4 estils de nedar (internacional).

Cinquè: Carrera de 60 metres (internacional).

Sisè: 200 metres per equips de 6 nedadors.

Setè: Salts de palanca, 5 i 8 metres (internacional).

Vuitè: Partit internacional de Water-polo.

El festival començarà a les cinc en punt i com el divendres hi haurà servei extraordinari de tramvies i autobusos.

Per a més gran facilitat i evitar les aglomeracions de la tarda, es despatxaran tot el matí entrades i localitats a la porta del Club, Escuela de Levant.

Natació. — Com vàrem avançar en una de les nostres últimes edicions, el proper dia 25, festa de Sant Jaume, tindrà lloc a Mataró una molt interessant reunió Inter-clubs, orga-

nitzada pel C. N. M. d'aquella vila, quals entusiastes socis no perden ocasió de propagar la pràctica dels esports i en particular el de la natació com el més útil i més complet de tots.

El programa que havem rebut de per si ja ens demostra que una molt acurada organització presidirà aquest festival que, de quatre anys ençà, des de la seva instauració, ha estat conegut el favor creixent del públic esportiu, que cada dia s'interessa més als festivals de natació. La nova d'aquest acte ha produït molt d'interès entre els nombrosos adeptes d'aquell esport a Catalunya, co que ens fa preveure que el públic sabrà correspondre a l'esforç i entusiasme que els organitzadors han aportat per la celebració de la festa.

Ja avui dia els festivals de natació han deixat d'ésser, de lluny el que eren abans, puix festivals hi ha, com els del C. N. Barcelona, C. N. Mataró i el que el proper mes es celebrarà a Sant Feliu de Guíxols, que posen en molt bon lloc la labor esportiva de Catalunya a l'ensenyar que la respectiva ensenya.

El programa confeccionat pel C. N. Mataró per al dia 25 és el següent:

30 m. Infantil (local).

400 m. Estil lliure (interclubs).

250 m. Rellevaments per estils (interclubs).

50 m. Neòfits (social).

100 m. Estil lliure (Campionat local).

250 m. Rellevaments estil lliure (interclubs).

Water-polo. C. N. Sabadell. C. N. Mataró.

L'èxit ha d'ésser indubtablement l'augurar puix es veu augmentat l'interès que portaran a la lluita tots els nedadors per la nova de què totes les curses han estat dotades de valuosos premis, que esplèndidament han donat les primeres autoritats d'aquella vila: Ajuntament, alcalde, diputat a Cortes, diputats provincials i el Centre Mataroní.

Per al millor èxit de la festa ha estat contractada la Banda Municipal.

Sydney, 21. — Campionat mundial de rem. El senyor Paddon, que posava ja el títol de campió mundial de rem, venç a Badfield per 10 punts. — Havas.

CICLISME

L'E. C. Badaloni i l'Autòdrom de Sitges. — Aquesta entitat ciclista ha organitzat per avui una visita oficial al que aviat serà el nostre orgull, l'Autòdrom de Sitges.

L'E. C. B. fa públic el seu agraïment envers aquella important entitat per les facilitats que ha trobat per a tal visita.

La sortida serà del Velòdrom, entre dos quarts de sis i sis del matí. Els que desitgin quedar-se a Sitges tot el dia podran fer-ho, i a la tornada, són nombrosos els que es dirigiran a la pista de Gavà a contemplar les importants carreres que allí es correran a la tarda.

Concerts

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ESCOLA DEL TREBALL

Andreu Fornells i Joan Llongueras

Foren plens d'interès els dos recitals de cançons oferits els dies 18 i 20, als alumnes del cinquè curs d'humanitats i cultura general per a obrers, de l'Escola de Treball de la nostra Mancomunitat, pels coneguts artistes N. Andreu Fornells i En Joan Llongueras. El primer dels susdits recitals fou dedicat als «lieders» estrangers i el segon a les cançons catalanes.

La senyoreta Fornells cantà, amb la seva veu benica i amb l'estil just i senzill que tots li coneixem, pàgines de Pergolèse, Mozart, Schubert, Schumann, Brahms, Grieg, Wolf, Saint-Saëns, Jacques-Dalcroze, Toldrà, Vicens M. de Gibert, Nicolau, Garreta, Buxó i Morera, i cançons populars nostrades amb harmonització, respectivament, dels mestres Nicolau, Sancho Mafre i F. Fornells.

Andreu Fornells fou intel·ligentment acompanyat al piano pel mestre En Joan Llongueras. En Llongueras parlà, jemes, en començar les dues importants sessions, del «lied» en general i dels compositors catalans, sortosament ja ben nombrosos, que es dediquen a la cançó.

Les dues sessions ofertes oportunament als ben simpàtics i ben estudiosos deixebles de la nostra Escola del Treball foren, repetim-ho, plenes d'interès.

L'actualitat anecdòtica

LA INFLUENCIA DE LES DIPUTESSES AL PARLAMENT BRITANIC

Fins ara, la tercera diputessa del Parlament britànic, no ha obert la boca, però se sap ja per molts símptomes la influència profunda que ha començat a exercir a la Cambra dels Comuns.

Degut a la seva personalitat, la cerimònia del jurament fou ja una espècie d'esdeveniment, més mundà que no pas polític, amb gran satisfacció dels diputats. Generalment aquesta cerimònia és tranquil·la; el nou diputat avança per la barrera, en la qual s'han daturar els estranys, acompanyat dels padrins. S'inclina al «speaker» (president), signa el protocol i jura.

Però el jurament de la senyora Philipson, diputessa per Berwick, ha estat com un parèntesi deliciós en la política. En la senyora Philipson, els diputats hi veien i cercaven, no l'honorable col·lega, sinó a Mabel Russell, deliciosa «soubrette» del «Daly's Theatre». Irresistiblement política, amb el seu accent «cockney», co és, londinenc popular. En el fons, el seu sentit del comic, la seva efervescència natural (virtut d'aigua mineral, com li atribueixen els crítics teatrals) la seva vitalitat, la seva espontaneïtat, són les virtuts que l'han fet adevinent estrella de primera magnitud en el firmament teatral, comprènent-s'hi l'òpera, malgrat la seva poca veu. Les seves virtuts eren de tan alt to, que no s'ha trobat encara qui pugui omplir el buit deixat per ella com a «soubrette», en l'escena anglesa. Ara, desaparegut el tipus d'«soubrette», es contra el tipus americà, el tipus masculí grotesc.

No hi ha dubte, que la consideració de l'habilitat teatral, de la capacitat artística, no ha influït en la tria dels electors de Berwick. Més d'un diari ha notat molt justament el fet que a Anglaterra, en la pàtria del «jingoisme» més cru i fanàtic, en la terra de les sufragistes més masculinitzades i més odiades de l'home, no s'ha tancat la porta del Parlament a la dona, per excel·lència: la mare de família. Abans de pensar en el Parlament, Mabel Russell havia deixat el teatre per la família, per tenir cura d'un niu de criatures. Quà havia estat per ella el teatre? Una professió honesta.

Models de virtut familiar són també les dues altres diputesses, Lady Astor i la senyora Wintringham, i en llur acció política hi va sempre unió el tema: «mater familias». Penseu en la defensa de les mares i dels nens que en tenen necessitat, en la protecció de la joventut contra l'alcoholisme

i la corrupció. Les diputesses no són representants del «tercer sexe», i això perquè es comença a creure que el mínimisme ha estat una gran il·lusió, el brètol pel que es refereix a l'aspecte constructiu que es creia haver realitzat.

Lady Bonham Carter, neta d'un guich, elegida presidenta de la Federació feminista liberal, ha donat a conèixer la seva impaciència enfront del que fan els homes en política, dels vells homes, aduats, orbes i orbes somnadors i visionaris, i ha promès que les dones portaran en la vida pública l'«sentit de la realitat», l'«comprensió de la naturalesa humana» que, equival quasi a una «segona vista».

Però tant Lady Astor com la senyora Wintringham, han dit clarament a una recepció en llur honor a la Universitat de Londres, que l'activitat política de les diputesses ha de ser sobretot a obtenir reformes útils al gènere femení. És a dir, que el feminisme ha d'ésser antes, no com la competència de la dona envers l'home, no com una invasió per part de la dona en els camps de l'activitat exclusivament masculina, sinó com una elevació, un perfeccionament de les funcions de la dona, funcions que són eminentment familiars i socials, morals, educatives, higièniques, etc.

En aquesta ocasió, Lady Astor va fer homenatge a la seva nova col·lega «la senyora Philipson» — va dir — «una dona molt valenta. Penseu que a molt coratjosa, una noia que a quinze anys va a l'escena per mantenir el seu germanet i la seva germaneta». La senyora Philipson diu que no sap gaires coses, però aviat descobrirà que sap molt més del que saben molts diputats.

Lady Astor ha vist ja que Mabel Russell podia ésser presa per motes. L'altre dia, entre l'estupor general dels diputats, Lady Astor arribà a la Cambra vestida exactament com el bel Russell: vestit i brusa blanca, amb coll i punys blancs, a la purista. Havia deixat per sempre el trist vestit negre i la brusa blanca, que era el seu uniforme parlamentari.

Des d'aquell dia la Cambra de Comuns s'ha sentit més alegre. Com Smilie, el veterà minaire, el qual ha estat suara elegit, després d'ésser derrotat set o vuit vegades, es presentà jurat, els seus col·legues laborals tenien tots una rosa a la solapa. M'era degut això al seu amor pel rug perquè d'ésser així, s'haurien posat a senyal d'ordenança. Portaven clavell en abundància i n'ofrien a llurs adversaris.

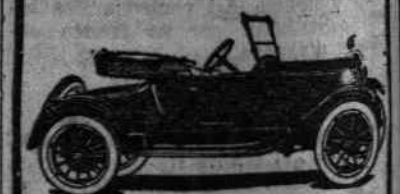
Els de l'Hospitalet del Llobregat tingueren el veí Vicens Broch Calvé, major d'edat, per haver agredit, per qüestions de família, al seu conegut Miquel Bonet Llopi, tirant-li dos trets de revòlver, que li causaren una ferida de propòsits reservat en l'espai de l'extrem esquerre. Un cop assistit per un metge, se'l va traslladar a l'Hospital Clínic, i el detingut, juntament amb l'arma ocupada, fou posat a disposició del Llobregat ocupada.

Els de la capital posaren a disposició de l'autoritat militar competent el soldat desertor Gaspar Cuyas La grifa, el qual estava reclamat.

Els de Cornellà denunciaren quatre subjectes per infringir les ordenances governatives.

Automòbils Dodge Brothers

Fort, resistent i econòmic

Model 1923

Nous preus de propaganda

Exposició i venda:
Diputació, 45 - Tel. 833 H.
Barcelona

Water-closets
de tots
sistemes

Preus reduïts

JAUME SAURET :: 7 CARRER PELAYO 7

ANUNCIS D'ESPECTACLES

TIVOLI

Teatre alegre. El teatre més fresc de Barcelona. Companyia de vodevil i grans espectacles.

SANTPERE - BERGES

Primera actriu ASSUMPCIO CASALS. Avui, diumenge, tarda, a les quatre. Magnífic programa. La farsa satírico-vodeviliana en un acte, original d'Amichatis.

EL POBLE ES MESTRE DEL REI

Segona representació del vodevil en tres actes, de M. Louis Verneuil, traducció d'Amichatis.

LA POMA

Al Tivoli a riure. Grandios exit d'aquesta companyia.

Nit, a les deu. Tercera representació de

LA POMA

Totes les persones de bon humor, passaran la nit al Tivoli. — Demà, diumenge, tarda, a les cinc. Preus populars. Butaca, 2 pessetes. El divertit vodevil en tres actes, PETIT I PATAT S. en C. A la nit: LA POMA. Cada nit: LA POMA. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

El Cine de la Sort

El Banc d'Espanya pagarà al portador 25 pessetes al que es trobi amb el sobre de la sort.

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. Estrena de la quarta i última jornada de la sèrie SOMNI O REALITAT? Estrena de la sensacional pel·lícula marca Ambrosio LA PAPALLONA DE LA MORT, i altres. Entrada única, 50 cèntims. Regalades totes les localitats. Llotges, 3 pessetes. — Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. Estrena de la sèrie alemanya A LES URPS DE LA BANDA. — Cada dia, repartiment del sobre de la sort.

ELDORADO

Companyia còmico-lírica PRADO-CHICOTE

Temporada popular. Preus econòmics. Avui, diumenge, dia 22. Tarda, a dos quarts de cinc. El formós i extrem de Daniel Poveda, música dels mestres Quisland i Badia, DAOIZ Y VELARDE. La carusela madrilenya en un acte i quatre quadros, llibre d'Angel Camano, música de Quisland i Badia, DE MIRAFLORES Y A...

PRUEBA. 21 representació de l'extraordinàriament aplaudida fantasia còmico-lírica en un proleg, un solt, cinc inauguracions, una pel·lícula, tres radiotelegrames i un HIMNE en prosa i vers, original de don Emili G. del Castillo, música del mestre Alonso, BARCELONA SE DIVIERTE. EXIT GRANDIOS I DEFINITIU, presentant el partí eminent tenor EMILI VENDRELL per al qual, el mestre Alonso ha compost el formós HIMNE DE L'EXPOSICIO en BARCELONA SE DIVIERTE cantant, després: CANÇO DE TAVERNA, d'Apelles Mesires, i l'aria de l'obra PEL TEU AMOR. Gran sardana final, formant part de l'orquestra el notable professor de tenora Albert Martí. DEU DE ORACIONS DE CASTELLS I FERNANDEZ, BULBENA I GIRBAL I JOAN MORALES; PEL·LÍCULA de STUDIO FILMS; VESTUARI NOU de la CASA PERIS GERMANS; Nit, a les deu. L'entremès DAOIZ Y VELARDE. El divertidíssim sainet en un acte, d'A. Ramos Martín, LA REAL GANA. Intermedi CONCERT per EMILI VENDRELL que cantarà l'HIMNE DE L'EXPOSICIO i CANÇO DE TAVERNA i PEL TEU AMOR. 22 representació de l'obra de la temporada, BARCELONA SE DIVIERTE. — Demà, diumenge, tarda, i nit: DE MIRAFLORES Y A PRUEBA I BARCELONA SE DIVIERTE, presentant el partí EMILI VENDRELL.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, i nit, a dos quarts de deu. LA BODA DE LUIS ALONSO, i l'últim del dia. La farsa lírica en tres actes, JAVE CESARI. — Demà, diumenge, a la tarda, gran matinée. A la nit: JAVE CESARI.

Gran Teatre Espanyol

Avui, diumenge, 22 de juliol. Tarda, a les quatre, i a les deu de la nit. EL GRAN RAYMOND. — Demà, diumenge, a la nit: EL GRAN RAYMOND.

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ-ARTIGAS

ALTA COMEDIA

ULTIMS DIES

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. EL MILAGRO I EL CENTENARIO. Nit, a les deu. EL CENTENARIO. — Demà, diumenge, última de LOS

MUNECOS. — Dimecres, comiat de la companyia.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G. Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu: LA POBRA GENT (quatre actes).

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adria. Avui, diumenge, tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu. La comèdia en tres actes d'Ignasi Iglesias, LA NOSTRA PARLA, i la peça en un acte d'A. Barbosa, JUGAR A CASATS.

Teatre Barcelona

Coliseu de varietats. — Telèfon 514 A. 10 úniques sessions populars, 10. Preus econòmics. Butaca d'anfitreú, i circulars primera fila, 1 pesseta. Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc. Nit, a les deu. Projectió de notables pel·lícules. Exit de la famosa TROUPE PORTUGUESA, cants i balls, fados lusitans. Succés del celebrat i fantàstic "siluetista" JOHANNYS. Grandios i positiu exit de la eminent i formosíssima cançonetista CONSOL HIDALGO. Nou, selecte i exclusiu repertori.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, diumenge, tarda, sessió de cinc a vuit. Nit, a les deu. Estupendos programes. Les divertidíssimes pel·lícules A COR VALENT RES LI FA POR i ANASTASI i ANASTASI. El cine-drama LA INNOCENCIA D'UN BANDOLER. La fina comèdia CORTS BURLATS, i l'interessant film LA DOLOROSA.

A la sessió de la nit, estrena de la formosa pel·lícula COMPTE AMB LA PROMESA.

Diorama

Programa per a avui, diumenge. Tarda, grans sessions. A la nit, augment de programa i estrena de la setena jornada de la super-sèrie STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA, per George Walsh. PER COMPLEURE UNA DONA, superproducció del Programa Ajuria. MARY GASTA UNA BROMA. LA NOIA DEL RAYAL. L'ASSEGURANÇA DE VIDA, còmica

de gran broma. — Demà, diumenge, extraordinari i selecte programa d'estrenes.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona.

Avui, diumenge, gran matinée d'onze a una. Tarda, sessió continua, estrena del Programa Ajuria: EL TUTOR DE LAURA, per Ennrid Benet. EL POSTOR MES BO, per Madge Kenedy. EL CAMI DE L'ESPERANÇA. A la nit, estrena del Programa Ajuria: ELS TREBALLS D'ANABELA, per Billie Burke. — Demà, diumenge, dues estrenes i la grandiosa reestrena tan esperada: ELS QUATRE GENETS DE L'APOCALIPSI. El colossal succés de V. Blasco Ibañez, magistral creació del gran artista Rodolf Valentini. — Dimecres, a la nit, estrena: BOGRIES DE JOVENTUT.

Cine Princesa

Granvia Layetana. Telèfon 1371

Tocant a la Plaça de l'Angel

EL LOCAL MES FRESC I COMODE

Avui, diumenge, grans exits. STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA, setena jornada. LA VERITAT. POESIES I PESOLS (Ajuria). MENYS PREANT ELS ALTRES I L'ASSEGURANÇA DE VIDA, pel·lícula còmica. A la nit, estrena de la vuitena jornada de STANLEY A L'AFRICA INEXPLORADA. — Demà, diumenge, estrena, entre altres, de ROSA BLANCA (Ajuria).

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, a la tarda, no hi ha partit. Nit, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits de pilota a cistella. Primer: ONDARRES i SALAMENDI contra ARGOTIA i PALAU. Segon: OLASCOAGA i URQUI contra VICENTE i YCHAZO.

NATACIO

Piscina del Club de Natació Barcelona

Escullera de Llevant (Barceloneta)

Avui, diumenge, 22, a les cinc de la tarda. Segon Festival, repetició de l'exit de divendres.

Primers matches internacionals de la temporada en

Curses i Water-Polo

emocionant competència

Ferencvarosi Torna Club
campió d'Hongria
contra

Club Natació Barcelona

campió de Catalunya i Espanya
Servei extraordinari de tramvia
autòmbus, aquests des de la Plaça
de Catalunya, davant del Club
Esportiu.

PARC

Esports i atraccions

Avui, diumenge, tarda, nit, CONCERT per la BANDA DE VERGARA.

PISTA DE GEL

D'onze a una, lliçons de patinatge. De sis a vuit de la tarda, SESSIO DE DEU A DOTZE, nit, patinatge i exhibicions. Band Verdura. Acurat servei de Café-Restaurant.

NOTA: EL PROPINET DE JOUS

BOXA

SEMIFINALS DEL CAMPIONAT AMATEURS

TURÓ PARK

PABO DE MODA

Avui, tarda, Sarda

nes, Patxinel·la

l'emocionant espectacle

El Bòlid Humà

que es deixa anar des de

30 metres d'altura.

Nit, Concert per la Banda

de Ocasors de Plasencia, i

El Bòlid Humà

Café-Restaurant de primer ordre.

Autòmbus de la Plaça Catalunya a

Turó Park. Demà, diumenge, repetició

l'espectacle

El Bòlid Humà

El Bòlid Humà

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes

antigues i modernes, d'ocasió, que

litzem a preus sumament econòmics

Aufgebot

Es wird hiermit bekannt gemacht, dass Herr Karl Heinrich Wilhelm Friedrich SCHRAEDER, seines Standes Photograph, gebürtig aus Marienau, 35 Jahre alt, wohnhaft in Barcelona,

und Fräulein Anna Emma Dorothea von BORSTEL, ihres Standes Erzieherin, gebürtig aus Hamburg, 35 Jahre alt, wohnhaft in Barcelona, beabsichtigen, sich miteinander zu verheiraten und die Ehe in Gemäßheit des Reichsgesetzes vom 4. Mai 1870 vor dem unterzeichneten Beamten abzuschließen.

Barcelona, den 21. Juli 1923.

Der Deutsche Generalkonsul: L. V. Pilger.

Edicte

Per la present es fa saber, que el senyor don Karl Heinrich Wilhelm Friedrich SCHRAEDER, de professió fotògraf, natural de Marienau, de 35 anys d'edat, domiciliat a Barcelona,

la senyoreta donya Anna Emma Dorothea von BORSTEL, de professió institutriu, natural d'Hamburg, de 35 anys d'edat, domiciliada a Barcelona, desitgen contraure matrimoni de conformitat amb les disposicions de la llei de l'Imperi alemany de 4 de maig de 1870, davant l'infrascrit funcionari.

Barcelona, 21 de juliol de 1923.

El Consol general d'Alemanya, p. p. Pilger.

ELS PÓLVORS DE

KEATING

Eliminen tota classe d'insectes i purifiquen l'ambient

Dirigit les comandes als magatzems de drogues o directament a l'AGENCIA KEATING: Fernando el Santo, núm. 5, Apartat 4.022 - Madrid

Llocs de venda a Barcelona: Eduard Schilling i C. Fernando, 23

Vendes

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs. Encomiades. No compreu sense visitar aquestes cases.

F. MONTAÑON

Boters, 4, final Portaferrissa.

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joaquín de J. Sàenz

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8

Piano d'ocasió

Corders, 15, botiga

Vilanova i Geltrú

Al passeig de Ribes Roques, tocant al mar, es construeixen cases a la venda.

Informaran: G. Vivanco,

carrer del Teatre, núm. 15

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de

ELECTROQUIMICA

Bobinats - Instal·lacions

Reparacions

Maquinaria Eléctrica, S. A

(Antics tallers Balcells)

Corts Catalanes, 418. T. 508 H

MEDICAMENTOS

químicament purs, específics farmacèutics i alquímics minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Botta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Fotógrafs

Compraria objectiu analític de 21 a 30 centímetres de distància focal i d'una obertura no inferior a f/4.5. Escriure a "LA VEU", núm. 23.

L'Hèrnia Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou "PERFECT" Aquest còmode i ben dissenyat aparell, sense resort, que s'amolla al cos com un guant, no admet cap defecte dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i els resultats positius de contenció i curació radical de l'hèrnia (trèpudal). 5.000 pessetes es regalen al qui demostrï el contrari. Després dels fracassats intents. No comprar cap altre bandatge ni trapeç sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaigui gratis: De 9 a 1 i de 3 a 7. Cal PALAU, carrer Ample, número 14 (fent a l'esquerra de la Mercè).

XALET

A la Bonanova per estrenar, a quatre vents, envoltat de jardí, prop tramvia. Planta baixa i dos pisos. Calefacció central. Llibre de gravamen. Facilitats pagament. Preu: 16.500 duros. També envio per casa antiga o solar d'expansió. R. mateix propietari. Portal de l'Angel, 12, principal, 2ª, de 6 a 8. Telèfon 4238 A.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 72, entresol. C. BIEGER

Comandes

Jove

desitja col·locació amb poques pretensions, abient lligir, escriptura i comptes, per a mossos de magatzem, ajudant camió o cosa anàloga, bones referències. Esc. 474. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (annunci).

Mos per la venda de plàtans

es necessita per a magatzem important, molt entès vendrà de plàtans. Precisió indici cases en que hagi treballat, referències i pretensions. Escriure 335, Rambla Estudis, 6, Annuncis.

Professor de piano i solfège

s'ofereix; Consell de Cant, 101

Avisos

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO estalviareu temps molèsties i diner. 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4863 A

Senyor

admeto el panyo per a confeccionar el seu trajo o abric. Rambla Flors, 33, primer, Sastre.

Ofertes

ANUNCI

Comptador expert amb dotze anys de pràctica en tots els rams de Banca i alguns comerços dominants l'anglès, qualsevol de francès, desitja lloc de perveur. Immillorables referències professionals. Dirigir-se a "LA VEU", núm. 2317.

Impressors, editors

Maquines de componre, de gran rendiment, podem vendre a empresa editorial que vulgui multiplicar la seva producció a preus baratíssims. N'hi ha prou en bastant bon estat que estiguem a preus baratíssims al quíntol les totes. Escriure a "LA VEU", núm. 2357.

Dispeses

Espléndida habitació per a 1 o 2 amics amb penat. Avinyó, 31, 1. er, 2.ª

Anuncis

GANGA

Torre per vendre, pentecèntic, a un minut del tramvia de Badalona, 8.000 pams de terreny (3.000 de edificació), amb aigua, gas, electricitat, etc. Rm: REAL, 92. — Badalona

Magnífica oportunitat

Per haver d'allunyar-me, traspasare petit negoci a persona que disposi de 8 a 10.000 pessetes, que produïx uns 500 pessetes netes al mes sense cap risc de perdre un cèntim i permet atendre altres negocis i col·locació. Donare facilitats. Escriure a "LA VEU DE CATALUNYA", núm. 2317.

GRANS MAGATZEMS EL AGUILA

Plaça Reial, 13 BARCELONA Telèfon 2014-A

SUCURSALS: Madrid, Alacant, Almeria, Bilbao, Cadiz, Cartagena, Gijón, Granada, Màlaga, Palma de Mallorca, Santander, Sevilla, València, Valladolid, Saragossa

Vestits de popeline, etc., en negre, i color, adorns brodats, a ptes. 130

Paletots de punt de seda, dibuixos novetat, a ptes. 90

Robes
confeccionades
per a
senyor, senyora,
nen i nena

Abrics de gabardina anglesa impermeabilitzada, en negre, blau i color, a ptes. 130

Bates de crespó estampat brotxe d'adorno, a ptes. 25

Vestits de voile, dibuixos moda, adorns plissats, brotxes fantasia, a ptes. 62

Vestits sastre, de gabardina, sarja anglesa, etc., adorns brodats, en negre, blau i colors moda, a ptes. 115

Vestits de tricot de seda, en negre, blau i colors moda, adorns brodats a mà, a ptes. 125

Boas, Camiseria,
Gèneres de punt,
Corbateria,
Guanteria,
Barreteria,
Sabateria,
Paraigües,
Bastons,
Ombrel·les i
Articles de viatge

Davantals d'estam, colors moda, adorns brodats, per a nenes de 4 a 6 anys de ptes. 8'50 a 9'50

Demaneu el catàleg general

Preu fix

Vendes al comptat

Mitjançant escriptura autoritzada pel Notari de l'Il·lustre Col·legi d'aquesta ciutat, Don Miquel Martí Beya, el dia 16 de l'actual fou dissolta la Societat que girava sota la raó social "Figueras i Coma", continuant

En Francesc Coma

dedicant-se al negoci de construcció i reparació de caruatges i carrosseries per automòbils, al propi local del

Carrer d'Auzies March, núm. 74

i baix la seva direcció personal, havent dotat els seus tallers de tots els progressos que la tècnica de la indústria exigeix, ço que li permetrà servir els seus nombrosos clients amb la major cura i activitat.

La llarga experiència del Sr. Coma amb el negoci, al qual ve dedicant-se de tota la vida, fa que tots els treballs que se li confiïn siguin executats promptament, utilitzant materials de qualitat immillorable i servint-se de personal de suficient competència per llur especialització en els treballs de la seva indústria.

Salut : Força : Vigor : Joventut
HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilitades dels primers dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES. Vintanys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

COPIES Circulars
reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

La Mutual Agrícola de
Propietaris, S. A. per a l'extracció de latrines. Dirigir-se, per a avisos, al Passeig de Sant Joan, 30, 1.er, i telèf. 1378 S. P. 1529 H.

Casa Eixampla
es venen, 38.000 duros, renda 6 per 100, tracte directe. T. Torné, Plaça Prat de la Riba, número 21. Tel. 6357-G.

La Puda de Banyoles

Oberta des del primer de maig al 30 d'octubre
Les seves aigües constitueixen un tipus únic a Europa. Per als herpètics, escrofulosos, pretuberculosos, artrítics, catarrosos i avariósics no tenen rival, essent, en aquest últim sentit, substitutives de les d'Aroha.

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho, Vexer prematura y demás enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión
Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

→ **RUOL** ←

Los síntomas precusores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o calambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejora hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalá, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

CASA FUNDADA EN 1890
Carme, 51, botiga
AL REGULADOR
TELEFON A 82
BARCELONA

Herniats (Trencats)

Volen curar les vostres hernies? Volen evitar el seu desenvolupament? Volen prevenir els seus perills? Volen anar còmodament? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu aquestes avantatges:
Hi ha braguers de 6, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pesos un. Faixes higièniques per a evitar l'abart i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acordat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.
Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat. Rambla de les Flores.

Bombeta
"OPALINA"
RAY & WATT
LLUM DIFUSA
MOLTI DECORATIVA
GRAN ECONOMIA
ULTIMA NOVELTAT
Rbla. de les Flores, 16

BIENORRAGIA (PURGACIONES)
en todas sus manifestaciones: uretritis, prostaticitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., por crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los
Cachets del Doctor Solvré
que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.
Venta, 6 ptes. franco: SEGALÁ, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GELART, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

la reina de les aigües de taula la de la
VALL DE SANT DANIEL
El seu representant: Josep Pagans, Pontent, 28

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

SENAT

ACABAMENT DE LA SESSIO

Madrid, 21, 5/15 tarda.
També llegix algunes opinions de la premsa belga sobre aquest mateix assumpte, en les quals es veu clarament l'escassa importància que concedien al tractat amb Espanya.

El ministre d'HISENDA pronuncia breus paraules per a agrair, en nom del Govern, la noble actitud del senyor Ferrer i Vidal, i manifestar-li molts gustos les idees exposades per ell en aquest sentit, per entendre que han estat suggerides amb vistes als interessos nacionals.

El senyor FERRER I VIDAL retira la seva estrena.

Es procedeix a la discussió de l'articulat del dictamen i queda aprovat. Declarada la urgència, es vota definitivament.

El senyor ROYO VILLANOVA formula un precatu encaminat a que es corregeixin les faltes de sintaxi que s'observen en els preambles dels projectes de llei que puguin donar lloc a males interpretacions.

El PRESIDENT disculpa aquestes faltes de sintaxi que es produïren perquè a vegades redacten els projectes un secretari, sense intervenció de la comissió encarregada de la correcció de l'estil.

El senyor POU s'ocupa de la destitució de l'alcalde de Mahó, amb motiu de les últimes eleccions, protestant enorgulhitment que no hagi estat reintegrat en el càrrec.

En pretendre entrar en detalls dels actes realitzats per un diputat en relació amb la destitució d'aquell alcalde, el PRESIDENT li crida l'atenció, exhortant-lo que en el seu discurs no es refereixi per a res als senyors diputats.

El senyor POU es dol que un Govern anomenat lliberal democràtic, incorri en actes com el de la destitució de l'alcalde de Mahó.

El marquès de CAISA PIZARRRO s'adhereix a les manifestacions anteriors.

El ministre d'HISENDA promet transmetre el precatu al seu company, el de Governació.

Madrid, 21, 10/30 nit

Continua la interpellació sobre el proveïment d'aigües a Madrid.

El senyor PEREZ CABALLERO rectifica insistint en la seva argumentació de que l'empresa del Canal de Santillana no pot al·legar dret al monopoli en el proveïment d'aigües en la zona Nord de Madrid, no sols perquè la concessió no està estesa en aquests termes, sinó perquè el Canal d'Isabel II està facultat per a dotar d'aigües a totes les zones de Madrid, sense distinció. En aquest cas, el Canal d'Isabel II, és l'Estat, i és clar que l'Estat no pot deixar cap dret en benefici d'una empresa particular.

El comte del VALLE DE SUOHL intervé en el debat com representant en el Canal d'Isabel II, dels Reials Fontaners que són els que van adquirir l'empresa quan la fundació del Canal l'any 1851.

Entén que el dret del Canal d'Isabel II per a proveir totes les zones de Madrid, sense distinció, és indiscutible, i l'empresa de Santillana no pot exercir monopoli per a proveir d'aquest element a la zona alta de la capital d'Espanya.

El marquès de l'HERMIDA també intervé en el debat, prenent peu en aquest motiu per a parlar de la ramaderia, de l'oli, del blat i d'altres productes que res tenen que veure amb l'assumpte que es discuteix.

(Diversos senadors. — A l'aigua! A l'aigua!)

A l'aigua vaig, senyors senadors. Defensa el Canal d'Isabel II, per haver limitat als Reials Fontaners les despeses d'aigua que tenien, privant-los de l'anomenada via lliure.

El senyor FERRER I VIDAL dona explicacions als senadors agraris, per les paraules que pronuncià en el seu discurs d'ahir, manifestant que ell té tots els respectes per a l'agricultura, a la qual considera base de la riquesa nacional.

El duc de l'INFANTADO rectifica.

Referència que ahir tingué la desagradable sorpresa de veure en els periòdics del matí una nota del Ministeri de Foment en la qual es feia públicament una impugnació dels drets del

Canal de Santillana, en relació amb el proveïment de la zona Nord de Madrid.

Diu que aquest procedir no és correcte, perquè els assumptes del Senat no han de portar-se a buscar l'ajut de l'opinió pública fins que ja no hi hagi una altra solució.

Però no és aquest el cas d'ara, ja que en la sessió del dijous el ministre de Foment havia promès estudiar amb serietat aquesta qüestió.

El fet és molt més lamentable perquè fa sospitar que no es pot confiar en els propòsits de sinceritat dels ministres.

Prega al senyor Gasset que digui, amb un monosíllab, si ha estat l'autor de la nota ofensiva, o si és d'algú subordinat seu.

El ministre de FOMENT. — Ja contestarà ampliament a S. S.

El duc de l'INFANTADO recorda després les concessions que va demanar i obtingué, advertint que no sollicita el proveïment de la zona alta de Madrid, sinó el proveïment de tot Madrid, i fou el Canal d'Isabel II el que li va imposar la restricció de la zona Nord.

Es veu que qui exerceix el monopoli del proveïment d'aigua a Madrid és el Canal d'Isabel II.

Afirma que no cercà, ni ho ha dit mai, el monopoli del proveïment d'aigües. L'únic que va demanar és que no fos l'Estat qui competís amb la Hidràulica de Santillana, ja que fou l'Estat qui féu aquesta concessió.

Enumera detalladament la forma com s'efectuaren les obres del Canal d'Isabel II, assenyalant algunes errors comesos pels enginyers que el van construir.

Quan a l'administració del Canal d'Isabel II, poca confiança pot inspirar, puix en les seves memòries arriba fins amagar l'ensorrament del tercer dipòsit.

Demés, vol fer notar que legalment no es pot construir un altre canal, si prèviament l'autoritza una altra llei.

Assenyalant els avantatges que s'obtingrien per a l'interès públic si el Canal d'Isabel II deixés la seva actitud hostil i arribés a una solució d'harmonia amb l'empresa Santillana, Per de prompte, s'evitarien les obres que intenten realitzar-se, i per a les quals es demana un emprèstit de 50 milions de pessetes.

El senyor RUIZ JIMENEZ desitja que la presidència li digui el temps del qual pot disposar; puix creu que la seva intervenció ha d'ésser interessant.

El ministre de FOMENT sollicita que se li permeti contestar breument algunes de les manifestacions fetes pel duc de l'Infantado.

El senyor RUIZ JIMENEZ. — S'ha escoltat en aquest debat l'Estat, dignament representat pel comissari regl del Canal, senyor Pérez Caballero, i l'empresa Santillana, per boca del duc de l'Infantado; però no s'ha escoltat Madrid; i Madrid entén que ha de desaparèixer aquesta discussió entre les esmentades entitats.

Madrid el que necessita és aigua, per a totes les seves cases, per a poder atendre al regadiu dels seus jardins, i per atendre al servei de les seves oliveres. Precisament l'orador està encarregat per la Comissió de l'Ajuntament d'apropar-se al Govern i requerir-lo perquè amb tota urgència resolgui aquest conflicte de l'aigua.

Demana, doncs, que se li reservi la paraula per al moment oportu.

El ministre de FOMENT diu que creu que amb poques paraules aconseguirà contestar al senyor duc de l'Infantado.

Reitera el seu judici que el que té el marquès de Santillana és una concessió de proveïment d'aigües, no de cap manera un contracte amb l'Estat, en atenció a la qual cosa no existeix l'incompliment d'obligacions de les quals es queixa el duc de l'Infantado.

Afirma que no el mou en aquest assumpte cap interès determinat, sinó la defensa dels interessos públics.

Ja sap el duc de l'Infantado que en més d'una ocasió ha elogiat la seva intrepidesa industrial, però li he de dir que no existeix cap disposició legal que digui al Canal d'Isabel II que deixi el pas a una altra empresa particular.

Es mostra partidari d'arribar a una solució de concòrdia, perquè ell desitja que Madrid tingui la major quantitat d'aigua perquè pugui aten-

dre absolutament a totes les seves necessitats.

El senyor RUIZ JIMENEZ diu que les últimes paraules del ministre de Foment mereixen tot elogi, perquè la solució del conflicte de l'aigua a Madrid, sols es troba que arribi a un acord l'empresa Santillana i el Canal d'Isabel II.

(Pssades les hores reglamentàries s'acorda prorrogar la sessió fins que escaï l'orador).

Celebrarà que s'arribi a una avenença i per això, ofereix tot el concurs de l'Ajuntament, puix és indispensable arribar a la finalitat que Madrid tingui l'aigua que necessita.

El ministre de FOMENT demana una nova prorrogació de la sessió, puix entén que encara han d'intervenir altres oradors, sobretot el comissari del Canal d'Isabel II.

El senyor SORIA intervé, dirigint forts atacs a l'empresa Santillana, les obres de la qual causaren grans danys a diferents pobles de la «provincia» de Madrid.

Advoca per la realització de les obres que projecta el Canal d'Isabel II.

El senyor PEREZ CABALLERO rectifica.

Justifica la construcció del projectat Canal transversal perquè en l'actualitat hi ha més de 40.000 habitants a Madrid sense aigua.

El duc de l'INFANTADO nega que el Canal de Santillana causés els danys dits pel senyor Soria a alguns pobles de la «provincia» de Madrid.

El comte del MORAL DE CALATRAVA lamenta que a Espanya no existeixin cent homes de les condicions del duc de l'Infantado, i assenyalant la necessitat que s'arribi a una fusió entre les empreses Santillana i Canal d'Isabel II, cosa que confia que es realitzarà després de sentides les manifestacions del ministre de Foment.

Queda terminada aquesta interpellació.

S'assenyala ordre del dia per al diumenge i s'ajorna la sessió a les 8/25.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 22, 12/30 matinalada

Comunicat oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc participa a aquest Ministeri el següent:

«Res de nou en tot el territori del protectorat.

El capità d'Intendència don Gabriel Toledo Alcazar, que es dirigia a Tafersit en motocicleta, per un accident en la màquina, resultà ferit greument, amb fractura de la tibia i el peroné esquerres i altres contusions, essent traslladat a Testutin, on ha estat curat i evacuat a Melilla.»

AMPLIACIO DEL CONSELL

Alguns ministres amb els quals hem parlat després del Consell deien que no tenia ampliació la nota oficial facilitada.

En el canvi d'impressions mantingut sobre la marxa dels debats parlamentaris s'ha tractat de l'actitud en que amb relació a l'autorització aranzelària estava col·locat el senyor Ferrer-Vidal.

S'ha convingut que el President del Consell anés aquesta tarda, a primera hora, al Senat amb el fi que, personalment, prenguessin a càrrec seu una gestió que pugui conduir a que el senyor Ferrer-Vidal desisteixi del «quorum» i es limiti a demanar votació nominal.

Això pel que pertany al projecte d'autorització aranzelària.

Després ha donat compte el ministre d'Estat dels informes dels perits espanyols designats en la qüestió de Tanger, i sobre això hi ha hagut un canvi d'impressions.

Els ministres, que unanimitament troben importància al Consell d'avui, estaven d'acord en que, una vegada tancat el Parlament, se celebraran una sèrie de Consells, tractant-se qüestions transcendents i fixant-se una línia de conducta respecte el Marroc.

EL CONFLICTE BANCARI

El conflicte de Banca i Borsa continua estacionada.

Durant el dia d'avui no s'ha registrat cap incident desagradable.

La força pública continua prestant servei de vigilància en els Banos.

El Sindicat de Banca i Borsa publica una nota en els periòdics, en la qual s'invita a la dependència professional de Banca i Borsa d'Espa-

nya, a una assemblea que es celebra el dia 25 de l'actual, a Saragossa.

Els Sindicats de Banca i Borsa d'Itàlia i Bèlgica, han anunciat una comunicació dirigida a la Corporació General de Treballadors Unió de Sindicats Lliures, adherint-se amb tot entusiasme al moviment sindical que actualment s'estén per Espanya.

Parlant el president de la Corporació de Sindicats Lliures, senyor Sales, amb els periodistes espanyols la seva esperança que abans de l'Assemblea de Saragossa, haurà variat la situació.

Els acords que es prenguin a Saragossa, si abans no s'avenen a raó les empreses bototegades, seran gravíssims.

Si no reconeixen que s'han col·locat fora de la llei, s'apellará inclús al sabotatge.

El sabotatge és un dels assumptes sobre els qual s'haurà de tractar a Saragossa.

Es lamenta de la inhibició del Govern en aquest important assumpte.

Això pot portar un greu conflicte, perquè si dintre de vuit dies no està resolt, el conflicte favorablement, posant els que litiguen per sobre de les passions el bon desig de solució, abandonarà la capital d'Espanya, i vindrà a substituir-me un altre delegat de la Corporació, més radical que jo en la lluita.

Jo sols volla intervenir en aquest plet mentre no hi hagi necessitat de posar-se al marge de la llei.

Si fracasso, vindran a Madrid els que advoquen en determinats moments per l'adopció de mesures de violència.

Acabà dient que està realitzant gestions encaminades a aproximar les dues forces en lluita.

Neus Díaz Martínez, empleada del Banc de Bilbao, denuncia que diversos subjectes, entre els quals en va conèixer un anomenat Josep Caru, vaguista del mateix Banc, en sortir aquest matí l'amençaren i maltractaren d'obra, esquinçant-li el vestit.

La coacció ha esdevingut al carrer del Caballero de Gràcia.

El Banc de Biscaia publica en els periòdics una carta donant compte de l'actitud del seu personal respecte al conflicte bancari.

Diu que totes les sucursals li han remès la seva adhesió i que a Madrid de 178 empleats que té, 154 han remès a la direcció una entusiasta adhesió ne subscriuint-la tots per trobar-se els que falten malalts o amb permís.

UN SUCCES

Francisco Requena Chorro, de 50 anys, contractista de l'embarcader de Parais, de Madrid, fa uns anys va pendre com a dependent per al dit embarcader a Marian Domínguez Sánchez, de 30 anys, nebot carnal del cèlebre «Frasuelo».

A poc d'entrar a les ordres d'en Requena, s'enamorà d'una filla d'aquest, entaulant relacions amoroses que eren vistes amb satisfacció per la família, però fa poc temps, Marian exposà el seu desig de casar-se amb la filla del seu patró, i començaren els disgustos.

Es negà el pare. Per aquest motiu feia dos mesos que Marian disposat a la seva núvia per a contreure matrimoni així que terminessin els tres mesos que marca la llei quan els pares neguen el consentiment.

Els disgustos sovintejaven i prengueren tal importància que Requena havia presentat al jutjat la denúncia que havia estat amenaçat de mort per Marian.

Aquest també presentà fa pocs dies una denúncia d'amença de mort pel seu futur sogre, per la qual cosa se li concedí l'oportuna llicència d'ús d'arma.

Així continuaren les coses fins aquest matí que, cap allà a les onze, quan es trobava al carrer d'Hortaleza, cantonada al de Ferran VI, Francisco Requena i el seu advocat, Miguel Navarro Grasa, esperant un tramvia, volgué la fatalitat que passés per aquell lloc Marian Domínguez.

Es creuaren algunes paraules entre Francisco i Marian, sentint-se cinc trets calent a terra Francisco, mentre l'advocat, malgrat d'estar ferit, agafava a Marian i pegant-li contra l'esparata d'una tenda de teixits situada al carrer d'Hortaleza, la lluna de la qual trencà amb el seu cos, anant a caure dintre de l'escaparata.

Aleshores acudí el comandant del regiment de Segovia, don Gauden de Pablo, i detingué a Marian, portant-lo a la casa de socors del Hospital de l'Hospici. En un corrent ren portats també Francisco i el nyor Navarro.

INTOXICACIO

En una tenda d'ultramarins oberta al carrer de Fernando de Ríos, 32, va comprar una llana sardines Maria Martínez, menjant-la amb la seva filla Cándida i el fill Enric, de vuit i els anys respectivament.

Al poc temps es sentiren indigestions.

Avísat el metge de la casa de socors, certifica que es tractava d'una intoxicació greu.

UNA CREU

Va a ésser concedida la creu de mèrits per la pàtria al nen Zabala, fill del capità del mateix nom, que va morir durant els processos de juliol de 1921, defensant una de les posicions atacades pels rebels, pistola en mà.

El nen, que es trobava al costat del seu pare, quan l'ensorrament, atí a les escenes més horribles sentenciant l'heroïcament del seu genitor, essent després fet presoner pels moros i rescatat més tard.

Durant el captiveri va sofrir nombroses penyalitats, malgrat la protecció d'Abd-el-Krim qui es comprometí a la seva llibertat, remenant per fi, a Dris Er Riffi qui el portà a la plaça de Melilla.

REGLAMENT

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una Relat aprovant el Reglament per al servei de comunicacions mitjançant els bombes missatgers a l'exèrcit, el Reglament del qual insereix també el mentat diari oficial.

LLICENCIA

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica la següent Relat ordre:

«Conforme al sol·licitat pel capità honorífic de l'arma de cavalleria amb destinació Regiment d'Infanteria de la Princesa prestant servei a comissió en el grup de forces regulars indígenes de Larraix, núm. 1, S. A. R. don Felip de Borbón i Bona, S. M. s'ha servit concedir-li dos mesos de prorroga de llicència per a absentar-se a Cannes Alps Marítims França.»

PRESA DE POSSESSIO

Ha pres possessió de la Jefatura de la Secció de Sanitat militar del ministeri de la Guerra, el general Pérez Minguez, arribat recentment d'Àfrica.

A l'acte assistiren tots els caps oficials de la secció corresponent.

ESpanya i TANGER

Madrid, 22, 2 matinalada
Tanger. — Persones significatives criden l'atenció del Govern espanyol perquè intervingui en la qüestió de la policia particular creada per francesos que tracta de suplantar el Tabor espanyol.

Ara sembla que ha arribat de Rabat certa persona amb diners per a ampliar els serveis establerts per l'esmentat francès.

Espanya — diuen — no ha de tenir cura d'aquest assumpte que atempta als seus drets.

LES DIETES DELS DIPUTATS

Lugo. — La Cambra de Comerç ha telegrafiat al president del Consell dient que el cobrament de les dietes dels diputats el considera com un dels per al país, aclaparant pels tributs.

El president del Consell ha contestat que procurarà atendre la demanda.

NAVILIS

Cartagena. — El cuirassat «Alfonso XIII» i el destróier «Cadalso», han sortit aquest matí amb direcció a Màlaga i Algeciras.

Tornaran aviat.

EN LLIBERTAT

Bilbao. — El jutge ha posat en llibertat el sindicalista Demetri Hontoria per no haver estat reconegut en roda de presos com a autor dels delictes contra el cobrador d'arbitratges Zacarias Ibarbucea.

També ha estat alliberat Eusebio Pajares, per no resultar en contra dels seus drets.